

صکرتن هیچ شرط پلټیکې بدولت ایران بدوید ولی این کار را فقط وقتی میتوانند بکنند که تأمین و ضمانت تأدیبه اقساط استهلاك و منافع این قرضه از محل مطمئن از عایدات دولت ایران بشود

از اطلاعات و معلوماتیکه دولت امپراطوری روس فعلاً داراست نمیتواند بطور قطعی اطمینان داشته باشد که عایدات کمرکات شمالی و ضرابخانه برای تأمین این قرضه و تأدیبه تقبلات و تعهدات سابقه دولت ایران کفایت خواهد کرد. در همین اواخر وزیر مختار روس در ایران راپورت داده است که دولت ایران حکمی صادر نموده که آنچه شمش نقره برای ضرب سکه در ضرابخانه وارد مملکت میشود از دادن حق کمرک معاف باشند

نظر باینکه این اقدام ممکن است باعث نکش ۳۰۰۰۰۰ تومان در عایدات سالانه کمرکات شمالی بشود بوزیر مختار روس تعلیمات فرستاده شده که بر ضد این اقدام دولت ایران پرتست نماید چه که دولت روس هر اقدامی را که ممکن است باعث تحقیر و کسر عایدات کمرکاتی که وثیقه دو قرضه (۱۹۰۰) و (۱۹۰۳) مقرر

شده اندیشود نمیتواند پذیرد ولی این قبیل اتفاقات میفهماند که عایدات کمرکات شمالی را مشکل است بتوان یک محمل تأمین مطمئن کافی تصور نمود

بناء علیهذا برای اینکه دولت روس بتواند مسئله استقراضی را انجام دهد بحتمل لازم خواهد بود که در صورت عدم کفایت عایدات فوق الذکر محمل دیگری برای تأمین و تأدیه قسط استهلاك و منافع سهمی دولت روس در این قرضه پیدا نماید برای این مقصود در صورت رضایت دولت اعلیحضرتی انگلستان میتوان از فاضل عایدات کمرکات جنوب که برای هیچ مصرفی متعین و عقید نیست استفاده و استمداد نمود در این موضوع این مسئله را نیز باید متذکر شد که وضع و مقام کابینه دولت ایران فعلاً بهیچوجه محکم و استوار نیست و بعقیده مسیو پاکوسکی و مستر مارلینک صلاح است که انتخاب موقع مناسب برای انجام امر استقراض بعهده و اختیار آنها واگذار شود

دوات روس که کاملاً با این عقیده همراه است پیشنهاد مینماید که مبلغ ۴۰۰۰۰۰ لیره قرض بدولت ایران فقط وقتی داده شود

که نمایندگان دولتین صلاحیت و مناسبت موقع را بدولتین متبرعتین خودشان اطلاع بدهند

« پترزبورغ ۳ ژون مطابق ۱۶ ژون روسی ۱۹۱۰ »

(نمره ۱۱۲)

تلگراف مستر ابیرن به سرادواری (واصله ۱۸ ژون)

از پترزبورغ ۱۸ ژون ۱۹۱۰

امروز مسیو ایزولسکی بمن اطلاع دادند که در تبریز پلیسهای شهر بیکی از اتباع روس بقصد کشتن حمله برده اند و دولت روس مجبور شده که در این موضوع اقدام نماید لهذا قشون روس چندین نفر از پلیسهای مرتکب و مسؤل را دستگیر نموده اند جناب معظم اظهار داشتند که این قبیل اتفاقات را ولو آنکه خالی از اهمیت باشند نمیتوان اغماض و صرف نظر نمود

(نمره ۱۱۳)

تلگراف مستر ارلینگ بسرادواری « واصله ۳۰ ژون »

از قلهک ۳۰ ژون ۱۹۱۰

از فرار راپورت کفیل فونسولگری دولت اعالی حضرتی مقیم

که به شاهان طنین و اغتشاش سختی در نولات ، وز مسکرده
یاغیا حکومت را شکست داده و داود زن با تعداد کلهر
شهر را تهدید مینماید

(نمره ۱۱۴)

تلگراف سرادوارد کری به مستر مارلینک

از وزارت خارجه ۳۰ ژون ۱۹۱۰

خواهش دارم راپورت دهید خبری که در اینجا شهرت
دارد بر اینکه قشون روس بر استعدادی که از طرف دولت ایران
برای جلو گیری د'راب میرزا اعزام شده هجوم برده و علی بن
سرتیب ایران در این جنگ کشته شده اصل وصحتی دارد یا خیر

(نمره ۱۱۵)

تلگراف سرادوارد کری بمستر مارلینک

وزارت خارجه ۳۰ ژون ۱۹۱۰

راجع بتلگراف امروز خودتان - شما باید بدوالت ایران گاهی
دهید که اگر حمله و صده بر قونسولگری دولت اعلیحضرتی
انگلستان وارد اید دولت ایران مسؤل خواهد بود لا بد بدوالت

تاکید کرده اید که برای اطفاء نایره اغتشاش منتهای اهتمام
را بنمایید

(نمره ۱۱۶)

تلگراف مستر مارلینگ به سرادوار دگوتی واصله ۱ ژوئیه

۱ ژوئیه ۱۹۱۰

در جواب تلگراف جناب عالی مورخه ۳۰ ژوئن اطلاع میدهم
که راپورت های اولیه واصله از بحرای ایرانی با اظهار دو سه ها
که اول از طرف ایرانیها بقرائت های روس شلیک شده موافقت دارند.
بعلاوه مسیور کلو سکی از دولت ایران کاغذی در دست
دارد حاکی بر اینکه قاتل علیخان سر نایب احمد خان میر شکار
سابق محمد علی میرزا که از ارتجاعیون معروف و از نسوبان خود
علیخان است بوده

(نمره ۱۱۷)

تلگراف مستر مارلینگ به سرادوار دگوتی (واصله ۲ ژوئیه)

۲ ژوئیه ۱۹۱۰

روز دوشنبه گذشته کاری پست که حاصل پست اروپا بوده

در راه رشت در دو منزلی مغرب قزوین دچار راه زنهای مسلح
 گردیده است ظن غالب این است که دزدها بقصد زدن قافله
 که حمل نقره بانک شاهنشاهی را میکرده اند بوده اند ولی قافله
 مزبور اگرچه مدتی در راه معطل شد بالاخره بسلامت بمقصد رسید
 (نقره ۱۱۸)

مراسله مستر مارلینگ به سرادودگری (واصله ۴ ژوئیه ۱
 طهران ۲۸ مه ۱۹۱۰)

« اقا » راجع بتلگراف خودم مورخه « ۱ » ه اینک با کمال
 افتخار راپورت میدهم که مشیرالدوله در تاریخ ۲۱ شهر حال
 از وزارت عدلیه استعفا دادند و سردار منصور بمقام ایشان
 معین گردیدند

نظر باینکه رئیس الوزراء وجود مشیرالدوله را در کابینه
 لازم میدانند ایشان را بمقام وزارت تجارت مقرر داشته و در
 همین موقع معتمد خاقان بوزارت پست و تلگراف معرفی شد
 دخول سردار منصور را در کابینه عموماً علامت از دید
 نفوذ فرقه که مشوق و خواهان مناسبات حسنه صمیمانه بادوات

انگلیس و روس اند میدانند « بنده چارلز مارلینگ »

(نمره ۱۱۹)

مراسله مستر مارلینگ پسر ادوارد کری واصله ۴ ژویه

طهران ۱۷ ژون ۱۹۱۰

« اقا » راجع بمراسله ۱۸ مه خودم اینک با کمال افتخار سواد
مشروحه کفیل قونسولگری شیراز را که ملاحظات خود را راجع
باوضاع عمومی فارس در آن تذکار نموده اتماً تقدیم میدارم

بنده . . . . چارلز مارلینگ

ملغوفه در نمره ۱۱۹

مستر اسمارت کفیل قونسولگری شیراز بمستر مارلینگ

شیراز ۶ مه ۱۹۱۰

« اقا » اجازت گرفته چند فقره ملاحظات راجع باوضاع عمومی

فارس را تقدیم میدارم

شهر شیراز باوجود نبودن هیچ حکومت و اقتدار واقعی فوق
العاده ساکت و منظم بوده در خصوص وضع راه اصفهان که
متجاوز از دو ماه است بکلی برای تردد قوافل مسدود است

لازم نمیدانم تأکید و تذکار کنم

پست را مرئوساً دزد زده است و اگر يك پستی بطور استثنای سلامت بگذرد باید فقط متشکر انعاماً دزدانها باشد از قرار معلوم در شمال اباده کهکاوئیها و در جنوب دهبید طوایف عرب راه را کاملاً اشغال و تصرف نموده اند

نصرالدوله که فعلاً در کناره داخل ایلات عرب است ظاهراً نسبت بانها حالیه اختیار و اقتداری ندارد . راه جرّه در تحت توجه و مراقبت صولت الدوله امن بوده است و فی فعلاً برای تجارت و تردد مسدود است مشارالیه بدون مشورت و اطلاع اولیاء امور فارس با اینکه تعهدنامه رسمی برای حفظ و حرامت راه بانها داده است دفتماً به تجار شیراز اطلاع داده که بعد از ۱۶ روز دیگر مسؤلیت امنیت هیچ نافلة را در راه جرّه قبول نخواهد نمود نتیجه آنکه کلیه حمل مال التجاره در عهده عمویق است تا اینکه قرار جدیدی با صولت الدوله که فعلاً در سنون خبیص است گذاشته شود تجار چند نفر نماینده بانجا فرستاده اند که با مشارالیه مذاکرات کرده قراری بدهند - از قرار مذکور صولت الدوله

میخواهد راه بوشهر را تبدیل برآه فیروزآباد نماید و میل دارد که
راه اصفهان را در تحت اداره خود بگیرد

خطوط تلگراف را اعراب در سمت شمال و قشقائی در سمت
جنوب مکرر قطع کرده و خسارت وارد آورده اند رفتار طوایف
قشقائی در اطراف دشت ارژن به مراتب بدتر از سالهای سابق است
چنانچه دائماً خطوط تلگراف را قطع کرده و جبراً وارد تلگرافخانه
شده و غلامهای تلگراف را تحت مینمایند

صوالت الدوله بمسئریل وعده داده بود که ایلات قشقائی امسال
در موقع حرکت بطرف شمال به دشت ارژن نخواهند رفت ولی
ده روز قبل طایفه دره شوری قشقائی از دشت ارژن عبور کرده
و خرابی زیادی وارد آورده اند در مقابل شکایت من از این رفتار
صوالت الدوله جواب داد که متأسفانه فقط طایفه دره شوری مجبور
بعبور از دشت ارژن شده و گمان نمی رود که اینطایفه مرتکب چنین
رفتاری بشود از آن تاریخ به بعد طوایف مختلفه قشقائی یکان یکان
از دشت ارژن عبور کرده یا مشغول گذشتن اند و هر کدام بقدر
سهم خود خرابی و خسارت وارد آورده اند نتیجه آنکه اظهارات

و تأکيدات من بصولت الدوله غير از دادن وعده های ایفا نشده در تنبیه و جلوگیری اشرار و اظهاری تأسف ها تا کون چندانی اثری حاصل و حادث نکرده است

(نمره ۱۲۰)

مراسله مستر مارلینک بسرا دو اردگری (واصافه در ۴ ژوئیه)

از قلمک ۱۷ ژون ۱۹۱۰

د اقا ه خلاصه معمولی وقایع مهمه را که در چهار هفته گذشته در پایتخت و ولایات اتفاق افتاده برای اطلاع جناب عالی لفا ایفاد میدارم کلیتاً برای اطلاع دادن چندانی چیزی که دلالت بر بهبودی اوضاع مملکت ننماید نیست و این مسئله با وجود اختلافات داخلی کابینه که پیوسته اسباب فلیج و بی اثر کردن حکومت مرکزی است چندانی مورد تعجب نیست

چیزی که در اوضاع کنونی اسباب نگرانی و اضطراب است همانا عدم کفایت ظفر السلطنه حکمران جدید الورد است و باین ترتیب نمیشود پیش بینی کرد و اطمینان داشت که بین دو قسمت فشقائی در تحت بصولت الدوله و ضمیم الدوله منخاصمه و مقاتله

واقع نشود

در مدت این يك ماه در راه بین شیراز و اصفهان راه زنی خیلی

همده واقع نشده

در خصوص حفظ و تأمین راه بطور صحیح در واقع هیچ اقدامی

نشده يك صاحب منصب بشیراز فرستاده اند که استعداد امنیه تشکیل

بدهد ولی بواسطه فقدان وجه اهمات او نیز مفلوج و بی حاصل

است بنده . . . . . چارلز مارلینک

ملفوفه درغره ۱۲۰

خلاصه ماهیانه وقایع اتفاقیه ایران در ظرف یکماه لغایت ۱۷

ژون ۱۹۱۰

مجلس طهران پنجمه -

کابینه وزراء بعد از مذاکرات طولانی با مجلس در تاریخ ۲۱

مه تشکیل یافت و اعضاء زیر ذیل اند

رئیس الوزراء و وزیر داخله سپهبد اعظم

وزیر جنگ سردار اسعد

وزیر خارجه معاون الدوله

وزیر مالیه و ثوق الدوله

وزیر عدایه سردار منصور

وزیر پست و تلگراف معتمد خاقانی

وزیر تجارت مشیر الدوله

وزیر فوائد عامه صنایع الدوله

جراید مبادلاتی را که هشت وزیر فوق الذکر پیوسته بین مقامات و مشاغل خود مینمایند مورد استهزا قرار داده و مخصوصاً از سپهدار و وزیر عدلیه جدید بزبان بی احترامی زیاد سخن رانده اند

در تاریخ ۲۵ مه روزنامهجات تجاوزکار بحکم وزراء توقیف شدند و مدیرهای آنها را برای محاکمه حکم بخاطر شدن دیوان خانه عدایه نمودند ولی مشارالیهم از اجرای این حکم امتناع ورزیدند

در مقابل هیجان و حرارت مردم سردار اسعد اجازه دادند که روزنامه جات مزبوره مجدداً طبع و نشر شوند ولی سپهدار ممجلا از سکاینه کناره جسته و پنجاه بی-الاقی خود رفتند

مذاکرات طولانی هر روزه بین جناب معظم و سایرین مبادله
 میشد تا بالاخره در تاریخ نهم شهر حال ایشان را متقاعد
 کردند که بشهر مراجعت نمایند - اهتمامی هم بعمل آمد که
 کابینه بدون بودن ایشان تشکیل شود و لکن کامیاب و موفق نشدند
 در تاریخ ۲۸ مه بین ۸ و ۹ ساعت بعد از ظهر چند نفر اشخاص
 مسلح غیر معلوم وارد خانه امین الملک شده او را بضرب
 کلوله کشته و فرار کرده اند مشارالیه سابقاً رئیس پست بوده و
 معروف است بمقابل بار تجاع

در تاریخ بیست و ششم مه قرار داد بین دولت علیه ایران و
 بانک شاهنشاهی امضا شد که بموجب آن قروض جاریه دولت
 تبدیل بقرض يك جای ثابتی گردید

ف مجلس

تغییرات جدید کابینه در تاریخ ۲۱ مه بتوسط رئیس الوزراء
 بمجلس اعلام آمد در همان جلسه مجلس را پورت که سیرین بود چه
 را در خصوص مسافیت حق ف که یکی بعضی ماشین الات کارخانه
 تکه مسافر که میخندند در برابر دایر نمایندگی و تصویب نمود

در جلسه ۲۶ مه قرار دادی را که بین دولت ایران و سفارت امپراطوری روس در خصوص حمل پوست پره بخارج منعقد شده مجلس تصویب نمود پس از آن مسئله توقیف روزنامهجات مطرح گردید و حملات سخت بهیئت وزراء نمودند و نسبت نقض قانون اساسی و خلف مشروطیت بانها دادند

در تاریخ ۴ ژون رئیس مجلس اطلاع داد که وکیل الرعایا که ناچار با ادارات دولت مساعدت و کمک میکرد نظر به تنقیدات و اعتراضات خصمانه که نسبت باو و مداخلاتش در امور دولت میدمایند در اتیه از این قبیل مساعدتها امتناع و احتراز خواهد کرد این مسئله مورد بحث و بالاخره موکول برای مجلس گردید نتیجه این شد که اکثریت مداخلات و مساعدت او را در امور قوه مجریه با وجود عضویتش در هیئت مقننه تصویب نمود

در تاریخ ۷ ژون شاهزاده اسدالله میرزا بسمت مخبری کمسیونی که برای ملاحظه و رفع بجران کابینه منتجه ازائر توقیف روزنامه جات و بعضی هلی دیگر معین و منتخب شده بود نطق مفصلی در مجلس نموده و عقیده کمسیون خود را مشروحاً راپورت

دادند در ضمن راپورت اشعار شده بود که سردار احمد از طرف
 خردور رئیس الوزراء تقاضای اختیارات و اقتدارات پیش از پیش
 مینماید که بتوانند از عهده انتظام اوضاع مملکت بخوبی برآیند .
 ظاهر آردن این اختیارات را کمسیون تصدیق و توصیه نکرده
 بوده است . در موضوع کابینه به نایب السلطنه مراجعه شد
 حضرت معظم مخالفت خود را با تغییر کابینه اظهار داشته اند
 در تاریخ ۱۲ ژون پس از یک سپهبدار را راضی کرده از خانه
 بیلاقی بشهر آورده بودند یکی از نماینده کان شرح مفصل و وثقی
 از مذاکرات جمعیده واجع به بجران کابینه در مجلس بیان نمود
 و اظهار داشت که نایب السلطنه رئیس مجلس را احضار فرموده
 و بتوسط ایشان بمجلس بیغام فرستاده اند که حضرت ایشان تغییر
 کابینه را تصویب نمی نمایند لهذا قرار بر این شده که کمیسیون
 دیگری تشکیل شود که برای اصلاح مطالب با وزراء مذاکره
 و مباحثه نمایند

نماینده دیگری از رویه و ترتیب را که مسائل همه ممالکتی در
 کمیونها بطور مجریانه مذاکره و حل و عفا میشود در کل

تشدید تقبیح و تنقید نمود. بناء علیهذا رئیس مجلس تعرض کرده از مجلس خارج گردید ولیکن او را راضی کردند که بمجلس عودت کرده و مجدداً بنسند خود جاوس نمایند. بالاخره کمیونی انتخاب شد که در ن موضوع اقدام نمایند.

﴿ تبریر ﴾

اوضاع اذربایجان بطریق عادی است

﴿ رشت ﴾

« ۱ » جلال الدوله پسر اکبر ظل السلطان در تاریخ ۱۵ مه از

رشت عبور کرده بطرف طهران رهتند.

« ۲ » حکومت و رؤسای ادارات عدایه و نظمییه با انجمن ولایتی

در نزاع اند و مداخاه انجمن را در امور اداری صحیح ندانسته

و اجازه نمیدهند اعضای انجمن تها ید نمودند که یا از خدمت استعفا

دهند و یا اینکه مطاب را بطهران رجوع نمایند نوشتجات تهدید

امیز بحکومت و سایر مومورین و شت شده و در اطراف شهر

منتشر کرده اند

« ۳ » قوام الدوله وزیر عالمه عهد اسبیداد نظر باینکه نتوانسته

وکیل مسوولی در طهران معین نماید که در آمتکوها نماینده او باشد در موقعی که بطرف اروپا مسافرت مینموده در تاریخ ۱۶ مه در اثری توقیف گردید و بعد از آن تاریخ او را اجازه داده اند بطهرانی مراجعت نموده است

۴۴۵ در تاریخ ۱۹ مه جراید محلی تلگرافی از سپهدار وزیر داخله بطبع رساننده و با اطلاع عامه رساننده اند مشعر بر اینکه در آتیه تمام منازعات و مراعات بین اتباع ایران و اتباع خارجه باید در محاکم عدلیه ایران محاکمه و تسویه شوند و کارگذارهای امور خارجه هیچ حسی مداخله ندارند ولیکن در موارد مهمه میتوانند حضور بهم رسانند

مشهد

ایالت خراسان را روی هم رفته میتوان گهت نسبتاً منظم است سارقین فارسی حدود غربی این ایالت را منوشوس دارند ولی این مسئله چیزی نیست که خلاف معمول و عادت باشد شهر مشهد و بلوکات و نواحی اطرافس آرام است ولی از فرار مذکور ترتیب حکومت در مدت چند ماه گذشته تا حد محسوس

معینی سست شده است . تا این تاریخ ایالت خراسان روی هم رفته مالیات خود را خیلی خوب برداشته است ولی در سال آینده برای جمع آوری آن اشکالات معتنا به پیش بینی میشود . در مدت ماهه دزدیهای متعدد در طرق غربی ایالت و راه عمده تجارتي سیستان واقع شده است

● اصفهان ●

۱۱) یکی از روزنامه جات محلی مقاله در حمایت حکومت بختیاری در اصفهان بطبع رسانده شده از بختیارپها نسبت بمدير روزنامه تهدیدات نموده اند حکومت مشار الیه را بمعرض محاکمه در آورده خود او محکوم به ۱۴ روز حبس و روزنامه اش سه ماه توقیف = کردید ولیکن حکومت مدیر را از حبس مستخلص و معاف نمود

(۲) در مدت ماهه وضع تمام راهها موافق معمول بوده پست مرثبا میرسید و هیچ دزدی راپورت داده نشد

● کاشان ●

در تاریخ ۲۷ ۴۰ نایب حسین که قریب چهار ماه قبل اسایش

وامدیت کاشان را بهم زده بود از قرار راپورت با ۲۵۰ نفر مجدداً
بیک فرسخی شهر آمده است در تاریخ ۲۸ دو نفر از پسرهایش
با ۱۵۰ نفر بدون تصادف با هیچ مخائمتی وارد شهر کاشان شدند
و خود نایب در فین مانده است

در تاریخ ۲ ژون اعلاتی بدروازه های شهر نصب کرده و در
ان اعلان بعد از تعیین نرخ فروش اجناس و ارزاق نوشته بود که
اگر حکومت امشب از شهر خارج نشود تا و حمله خواهیم کرد
بملاوه نایب در اعلان ذکر کرده بود که ما هیچ قصد تعرض
و مداخله بشهر یا اهالی را نداریم و فقط با ۸ یا ۹ نفر دشمنهای
خودم کار دارم

قشون و استعداد حکومت نقاط و سنکرهایی را که گرفته بودند
در تصرف داشته و در تاریخ ۶ و ۷ و ۸ ژون جدال و تیر اندازی
زیادی واقع شد نتیجه جدال اینکه از طرف استعداد حکومت
بکثر مقتول و دو نفر مجروح شده اند از قرار مذکور از طرف
نایب تلفات ۸ نفر بودند . از قم کمک برای استعداد حکومت
فرستاده شده است

﴿ یزد ﴾

راهها روی هم رفته بی اغتشاش بوده ولی دو فقره دزدی و راهبوت داده شاه اولی در وسط ماه ۴۰ در راه کرمان واقع شده که پست را در این موقع زده اند سارقین این مورد یک دسته ۳۰۰ نفره بوده است که حکومت آنها را تا فارس تعاقب نموده است ولی فقط به دسته عقب آنها تعاقب و جنگ نموده سه یا چهار نفر از آنها را بقتل رسانیده ۲۰ راس الاغ از آنها پس گرفته است سرقت دوم در او اخر ماه ۴۰ در راه طیس واقع شده در این مورد یک قاعله بکلی غارت شده و چندین نفر از شتر دار های افغانی مقتول گردیده اند سفارت دوات اعلی حضرتی در طه ان در این موضوع بدولت اظهارات نموده است نتیجه این گردیده است که وزیر داخله احکامات و کده برای مجازات و دستگیری مرتکبین صادر نموده است

اقدامات بعمل آمده است که امنیة برای راهها بگیرند ولی معلوم میشود انهایی که فعلاً در خدمت اند حقوقشان مرتب

بعضی اغتشاشات و تعدیات در این ولایت راپورت داده شده است در اردکان تحمیلات و تعدیات ایب حکومت محل باعث شده که ۷۰ نفر از رعایا بزور داخل تلفوزخانه شوند و در خواست اجازة نمایند چکه مالیاتشانرا مستقیماً بشهر یزد بدهند

در نائین يك لوطی بالیکه يك نفر از توکرهای نایب الحکومه را در مسجد کشته و در طرف یهودی بی ازار را زخم زده مهذا دستگیر نکردید است زیرا که نایب الحکومه از تابعین و همدستان او خائف است

در تفت يك نفر سید بدون جهة بيك زردشتی پیر مردی حمله برده و بسر و صورت او زخم کرد زده است

در شهر یزد يك باب خانه موقوفه زردشتی را که در ۱۲ سال قبل در غیبت متولی يك همسایه مسلمان غاصبانه تصرف نموده بود جدیداً بامر حکومت به زردشتی ها دوباره انتقال شده و اجازة داده شد که دیوار حدود انرا بسازند بمحض تجدید اظهار تقاضای طرف مسلمان حکومت این حکم خود

را نسخ نموده و به زردشتی ها اجازه داد که اینسینه را راجع
 بطهران نمایند. مذلک شخص مسلمان در تاریخ ۶ ژون دیوار را
 خراب نمود و وزن زردشتی را که پاسبان خانه بوده ضرب و
 صدمه زده است پس از آن کلیه طایفه زردشتی بچکومت نظم و
 استدعای داد خواهی نمودند حکومت در جواب آنها را
 مورد توبیخ و سرزنش قرار داده و لهذا زردشتی ها بخیال
 تحصن در تلکراف خانه انگلیس افتادند ولی مستر بلکمن آنها
 را از این اقدام منصرف نمود

برای جمع اوری قسطاول مالیات هذه السنه حکم مؤکد
 شده است و حکومت صرف نظر از اینکه اهالی بتوانند از عهده
 برآیند یا خیر مصمم است که جبراً مالیات را بگیرد

(کرماشاه)

راهها تماماً امن بوده و کلیه ولایات منظم است منکر اینکه
 در حدود کردستان بین ایلات بمضی منازعات واقع شده
 حکمران با داور میان ایالتی کلهرمه ول مذاکرانست و منتظر
 ورود بعضی سوارهای پنجیداری است که پس از رسیدن آنها

از کرمانشاه حرکت ننماید از قرار راپورت داود خان در جمع
 اوری استعداد حکومت در وحشت است و حاضر است که
 صلح نماید در شهر کرمانشاه بعضی اشخاص قواعدی را که
 حکومت برای اعاده نظم اتخاذ کرده مورد تنقیدات و
 اعتراضات قرار داده اند ولی مشارالیه دو نفر از مؤسسين این
 هیجان را عاجلا دستگیر نموده و باین وسیله از خائله جلوگیری کردند
 (همدان)

چندین فقره دزدی راپورت داده شده و از قرار مذکور وضع
 نظمه ابداً رضایت بخش نیست

﴿ کرمان ﴾

سردار ظفر بختیاری بجای قوام‌الملک بایالت کرمان راهور گردیده
 ولی تا سه ماه دیگر به حکومت نخواهد رسید و حکومت یزد
 به نیابت ایشان رتق و قس امور خواهد کرد.
 قوام‌الملک بدین یکنه دولت تقویت لازمه را از او نکرده
 و اهلک او را در فارس حفظ ننموده و بماروه بدلیل اینکه در مدت
 غیبتش که به بلوک کردشی رفته بوده نایب‌الحکومه وقت را غنیت

شمرده بر علیه او اسباب چینی و تمهیدات نموده از حکومت استعفا داده . در مدت بلوک کر دشی قوام الملک مبلغ معینی مالیات جمع اوری نموده و چندین نفر از ضباط محال جزء را برای تمهیدات و تجاوزاتی که کرده بودند تنبیه کرده است

● شیراز ●

ظفر السلطنه فرماقمای جدید در اوایل ژون وارد شدند از آن به بعد آرامی و سکونت در شهر بوده است ، از قرار معلوم طوایف عشقانی بدو قسمت منقسم شده دسته هواخواه صولت الدوله و قسمتی مطیع ضییم الدوله اند رفتار و رویه صولت الدوله از قرار مذکور نسبت بحکومت مطیعانه است

راه بوشهر از خط کازرون مجدداً برای تردد قوافل باز شده و چهار نفر قزاق روس از این راه سلامت گذشته و بشیراز آمدند پست نیز حالیه از این راه ذهاب و ایاب میکنند

راه استقمان در قسمت نزدیکی میوند از قرار مذکور نا امن است اگر چه هیچ دزدی همین و مشخصی هنوز راپورت داده نشده است

خلیج فارس

« بوشهر »

« ۱ » در اوایل ماه مه ایالت جدید فارس تلکرافاً بدریا بکی اطلاع داده اند که حکومت بنادر نیز در تحت اداره ایشان مقرر گردیده و ایشان « مشارالیه » معنی دریابکی را کماکان بحکومت بنادر منصوب و معرفی می فرمایند.

« ۲ » در اواخر آوریل اداره کمرک با کمک خان بندر یک کمرکخانه در نزدیکی مصب رودخانه « رود هله » که نقطه مناب ب معروفی برای قاچاقچیان کمرک بوده تأسیس و افتتاح نمودند.

(نمره ۱۲۱)

تلکراف « ستر مارلینگت » سراد وارد کری (اصله ۸ ژویه)

از قلمک ۸ ژویه ۱۹۱۰

با کمال افتخار راپورت میدهم که رئیس و نائب رئیس مجلس

دیروز استعفا نمودند. سقوط کابینه و ذراء بعد از این واقعه نیز

محمّل است

(نمره ۱۲۲)

تلکراف مستر مارلینک پسر ادوارد کری (واصله ۸ ژوئیه)

از قلهک ۸ ژوئیه ۱۹۱۰

در این اواخر عدم امنیت راه های همده روی باز دیاد و شدت بوده و سارقین قشقای اطراف اصفهان را مرض تاخت و تاز و قتل و غارت نموده اند نظر باینکه نوشتجات و اظهارات مشدد من بدوات ایران در این موضوع هیچ اثری نکرده دیروز عباسقلی خان را بهیئت وزراء فرستادم که خاطر نشان نماید که اوضاع مملکت در نظر دولت اعلیحضرتی انگلستان تحمل تا پذیر گردیده سردار اسعد بلا تامل جواب داده که دولت ایران میترا پیش بینی نماید که دولت انگلیس ممکن است اقدامات نظا نابد و اینکه دولت اعلیحضرتی تا کنون قشونی فرستاد ، اغماض نموده دولت ایران با کمال سپاس گذاری قدر می : دولت ایران بطوریکه در سمت شمال ، مجدانه برای اعاده نظم در فارس و نقاط دیگر به د اظهارات عباسقلی خان را که سخت بوده ولی تهدیر بر

میکنم که اهتمامی برای اعاده و استقرار نظم در مملکت نمایند

(نمره ۱۳۳)

تلگراف مستر مارلینگ بسرا دوارد کری (واصله ۱۰ ژوئیه)

قلهک ۱۰ ژوئیه ۱۹۱۰

در تعقیب تلگراف ماقبل خودم با کمال افتخار راپورت میدهم
که از قرار بیان ژنرال قونسول اصفهان اوضاع انولایت باعث
اضطراب خاطر است . مستر گراهام راپورت میدهد قشقاتی
و بختیاری مشغول چپاول راه اهواز اند و دو بیست الی ۳۰۰ نفر
از قشقاتی در شهر اصفهانند و چون عده آنها بیش از اسنعدادی
است که حکومت دارد باین جهت حکومت از دفع آنها
عاجز است

۱۰۰ نفر از سوارهای حکومت مأمورند که بقمشه عزیمت
نمایند و از قرار مذکور خود حکومت نیز برای ملاقات باصولت
الدوله بانجا خواهد رفت ولیکن مقصود این ملاقات را قونسول
ژنرال بیان نمیکند

من اظهارات موکده مجبده بدولت ایران کرده و مسؤلیت

امنیت اتباع انگلیس را در این شهر بمهده ان دولت گذاشته ام

(نمره ۱۲۴)

تلگراف مستر مارلینگ بسراودگری (واصله در ۱۴ ژوئیه)

از قلهک ۱۴ ژوئیه ۱۹۱۰

خواهشمندم بتلگراف من مورخه ۸ ژوئیه رجوع فرمائید

کابینه استعفا کرده است هنوز معین نیست هیئت جدید را

که تشکیل خواهد کرد ولی محتمل است که فرقه ملیون در این

کابینه غلبه داشته باشند

(نمره ۱۲۵)

تلگراف سراودگری به مستر مارلینگ

وزارتخارجه انگلیس ۱۵ ژوئیه ۱۹۱۰

در خصوص توپ بستن کشتی جنگی روس بیکی از قراء ایران در کنار

بج خزر و خراب کردن انقریه که در اینجا مذکور است در پارلمان

سوالی میشود خواهش دارم هر اطلاعی که دارید راپورت دهید

(نمره ۱۲۶)

تلگراف مستر مارلینگ بسراودگری (واصله ۱۶ ژوئیه)

از طهران ۱۶ ژوئیه ۱۹۱۰

سید عبد الله مجتهد را دیشب بقتل رسانده اند این مسئله ممکن

است بجران کاینه را طولانی نماید

(نمره ۱۲۷)

تلگراف مستر مارلینک بسرا دواردگری (واصله ۱۷ ژوئیه)

طهران ۱۷ ژوئیه ۱۹۱۰

در جواب تلگراف جناب عالی ۱۵ ژوئیه

وزیر مختار روس اطلاع ذیل را بمن میدهد

تقریباً سه هفته قبل در ضمن گفتگو و مشاجره که راجع بصید

ماهی روسها در کموش تپه تولید شده یک نفر ملا یکی از قزاقهای

مستحفظ قونسولگری روس را در استرآباد کشته و دیگر را سخت

مجبور نموده است شخص قاتل و اکثر اهالی ده فرار کرده اند

لهذا قایق جنگی از آشوراده . امور گردیده و در ورود برای

آگاه ساختن سه تیر ارب انداخته اند شخص قاتل بالاخره خود

تسلیم قراول سرحدی روس گردیده و گفته است ترجیح میدهم

که روسها مرا بمرض استنطاق و محاکمه در ورنند تا اینکه دچار

مزاحمت ایرانیها شروع • لهذا مشار الیه در روسیه محاکمه خواهد شد و شاید حکم اعدام او صادر نشود ولی غرامت از اهالی قریه جبراً گرفته خواهد شد

این واقعه هیچ حرارت و هیجانی در اینجا تولید نکرده و میتوان انرا ختم شده تصور نمود

(نمره ۱۴۸)

تلکراف مستر مارلینگ بسرا دواردگری (واصله ۱۸ ژویه)

قلهک ۱۸ ژویه ۱۹۱۰

در تعقیب تلکراف خودم مورخه ۱۶ ژویه با کمال افتخار راپورت میدهم که قتل در خانه خود سید عبدالله و در حضور پسرش و چهار نفر دیگر واقع شده و هر تکب چهار نفر از مجاهدین بوده اند . انتظار نبرود که اهمای برای مجازات قاتلین کرده شود زیرا که شهود جرات تمیکنند که آنها راصح فی نمایند

در دوردوز گذشته بازارها بسته بود ولی فعلا احتمال هیچ

اغتشاشی نبرود

(نمره ۱۴۹)

مراسله مستر مارلینگ بسرا دوارد کری (واصله ۱۸ ژویه)

قلهك ۲ ژویه ۱۹۱۰

« اقا » عده سرقتیائی که در چند روز گذشته در شاهراه ها واقع شده است دلالت بر افزایش وحشت انگیزی بر عدم امنیت ایران مینماید کاری پست اروپا در بوینك که پنج فرسخی قزوین و در راه رشت است دوچار حمله سارقین و بکلی غارت شده است و موافق راپورت دوقمره سرقت از همین قبیل در نزدیکی قم واقع شده اند در يك مورد پست سلطان آباد و در مورد دیگر پست اصفهان رازده اند بعلاوه راه بین اصفهان و طهران بواسطه تعدیات نایب حسین معروف بکلی خطرناک شده است نایب مزبور سابقاً در کاشان و فعلاً در نزدیکی قم مشغول عملیات است دولت ظاهراً از دستگیری او عاجز است

در سه روز قبل عده اشخاص مسامحه به دسته از مستخدمین اداره تلگراف ها و اروپا در هفت میلی شرقی طهران حمله شدیدی برده و ائمه را الحقت کرده اند

این مسائل بخوبی مینماید که شرارت و همسایان تا دروازه پایتخت

را فرا گرفته است

سه فقره سرقت در مجاورت شهر اصفهان و يك فقره در راه
اهواز واقع شده است از وضع راه های بین اصفهان و شیراز
و همچنین بین شیراز و بوشهر خود جناب عالی بخوبی مستحضرید
و مختصر بهبودی که سابقاً راپورت دادم معلوم میشود مکث
و حالت منتظره بوده که طوایف غارتگر خونریز فارس میخواستند
مشاهده نمایند که در ورود ظفر السایطنه حکمران جدید باقا امات
جدی سخت برای اعاده انتظام میادرت میدنود و آخر

گروه انشاه را چنانچه در روز تلکرافا راپورت داده ایل قوی و عظیم
کله در قحط ریاست داود خان تهدید مینمایند

حالت ره بین بزد و شهید که ارضیس میکند الم انکیز است
چنانچه در يك ماه قبل قافله بزرگی از قباقر هندی را در آن خط
سیصد نفر سارقین عرب زده و دو بیست نفر شترهای آنها را
برده اند

از ۶۰ تا ۷۰ میلی مغرب گروه ملک سیاه آنچه کریز آنها را
افغانی خط تلکرافای هند و اروپا را میگردد معروف است بخط ایران

مرکزی دائماً قطع نموده و مأمورین انکاپس را که در این خط
اند مجبور نموده که برای حفظ جان خود بر باطن فرار نمایند
باین طریق تمام راه‌های عمده که سیر و محل تردد تجارت انکاپس اند
کم یا بیش خالی از امنیت اند من هیچ موقعی را از دست نداده
و بدوات ایران کتباً و شفاهاً اهمیت و لزوم کردن اقدامات جدی
را برای خاتمه دادن باین اوضاع تأکید و خاطر نشان نموده ام
و خیال دارم بر رئیس مجلس نیز اظهار نموده و خاطر ایشان را باین
مسئله معطوف سازم

«مذلك ميترسم كه اين اظهارات بلكي بي فايده باشند زيرا كه
دوات بخوبي از اوضاع مسبق است ولي نه پول دارد و نه استعداد
در تحت اداره و اوضاع تدبير حاكم يك ولايتي است طرق را
باين طريق حفظ مينمود كه هر قسمت از راه را در تحت حفظ
و مسؤليت رئيس باسر مسخره ان محل مقرر ميداشت و اگر
سرفتي در ساء از يكي از آنها واقع ميشد فوراً حكومت عمده از
تر كرهان خرد را مينه ستاد و از شخص مسؤل راه كه در وظيفه
هو و غفالت و تصور كرده جبراً جريم ميكرفتند نتيجه انكه يك

حاکم فعلی باین قاعده سهل خشن امنیت راه ها را بدون مخارج زیاد حفظ مینمود ولی این ترتیبات سابقه مخالف میل مجلس بوده ان قاعده را منسوخ نمودند بقصد اینکه در عرض امنیه منظم بجهت حفظ طرق تشکیل نمایند لیکن بدبختانه امنیه در راه وجود ندارد و اگر در چند نقطه اسم یا صورتی از آن است حقوق بانها نمیرسد و با این حالت توقع و انتظار خدمت موثری از آنها نمیتوان داشت خزانه ایران ظاهراً در هسرت سخت است شنیده ام که کسر بودجه دو سال گذشته را وزارت مالیه ۱۷ گرو و تخمین زده است که قدری متجاوز از ۱۵۰۰۰۰۰ لیره است

برای تحصیل وجه در این نزدیکیها چندان امیدی نیست زیرا که برای عقد هر معامله مالیه « مکر اینکه با دولتین باشد » مقدمه لازم خواهد بود که دولت ایران برای یکجا کردن با تثبیت فروضی که بیانک روس دارد و ترتیب تادیه آن قراری ادهد ولی فعلاً میل و اهتمام چندانی از طرف دولت ایران با ای تعقیب مذاکرات و حصول این مقصود مشهود نیست لو فرض که این اشکال هم مرتفع شود انوقت مسئله تادیه این متقاض

اعم از اینکه از دولتین یا محل دیگر بشود پیش خواهد آمد
 برای قرضه کوچکی مثلاً چهارصد هزار لیره وثیقهٔ میتوان
 پیدا کرد ولی نظر باینکه دولت ایران در مورد اعتبارات مملکت
 خود عقاید مبالغه کارانه و غلو دارند در مواد شرایط استقراض
 مباحثه و مساومه طولانی خواهد نمود تا اینکه موافقتی حاصل
 شود البته احتمال آن نیز میرود که مسئله استقراض داخلی که در
 نظرات نا حدی نتیجه یبخشد ولی اشخاصی که بصیرت کامل
 باحوال مملکت دارند امیدوار و متقدبان نیستند و مخصوصاً این
 عدم امنیت فعلی برای اهالی اطمینان بخش نیست که باین قبیل
 امور مبادرت نمایند با وجود این مراتب احتمال اعاده انتظام و
 امنیت در طرق جنوبی در مدت معینی ضعیف است لهذا من
 مبادرت ورزیده پیشنهاد میکنم که موقع آن رسیده که بر حسب
 لزوم بدولت ایران واضح گفته شود که دولت انگلیس دیگر
 نمیتواند تعطیل طولانی تجارت خود را تحمل نماید و مجبور خواهد
 شد اقداماتی را که خود بتواند برای خاتمه دادن باین وضع
 بعمده گیرد در تحت ملاحظه در آورد

با اوضاع کنونی بران اینکه اولیاء مورایان، و مانتظام
 خانه و مملکت خودشانرا مسجل کنیم مقتضی بگا واجب است
 که در نهایت ساده گی و وضوح بانها سخن گوئیم برای حصول
 این مقصود من پیشنهاد میکنم که بان دولت رسماً اطلاع داده
 شود که اگر تا آخر ماه سپتامبر در راه های میده تجاری جنوب
 تا اندرجه انتظام و امنیت داده نشود که قوافل بطور متداول
 بتوانند تردد نمایند در آن وقت دولت انگلیس خود این تکلیف
 را بعهده خواهد گرفت

این قدام اشخاص معدودی را که معتقدند بدون استمداد و
 استعانت مستشاران یا معلمین خارجه پیشرفت در اصلاحات
 و تجمود ادارات ممکن نیست محرك مؤید شد که این عقیده خود
 در قبولانند و بمقام جراید در روزنامه جنبین دولت و مجلس را
 با حیات فلاکت، لیه مملکت که فعلاً در تافل یا تجاهل از ان
 جدیتی تمام دارند، ووجه و در و خواهد خورد خیلی ممکن است
 که دولت ایران در تحت فشار این قبیل تهدیدات و سائلی برای
 عاده نظام تحصیل نماید

مجاهدت مظهرانه پیرم در اذربایجان بخوبی مجسم و معلوم می‌نماید که اگر فشار کافی آورده شود چه کارها ممکن است انجام یابد حالیه که پیرم وارد طهران شده ممکن است که خدمات او را در فارس بکار یزند و مثل اذربایجان اثرات حسنه و فایده ببرند فقط اشکال حقیقی مسئله پول است ولی دولت ایران بخوبی میداند که برای این مقصود فقط لازم است که بدو اتمین اظهار نمایند و تنها چیزی که مانع این اظهار و تقاضا است همان تهییجات ضد روس قهמידه بعضی ملیون نند است

(بند ۱۰۰۰۰ چارلز ماویلینک)

مجدداً اظهار دیدار که به از ششام هر روز به فوق ضابطیم را متوجه خسارتی که عمداً در فارس خطوط آکراف هند و اروپا وارد و رده‌ها و زیاد از عهده و وارد آنها بوجبه وحشت است نموده اند این خسارت نیز با تمام آذوقه‌ها شکستن مقرر کرده بطریقیکه در یک اه کشته تمام سالها اسکته اند در هر مورد شکستن مقرر است قطع جزئی از کل مقرر شده است و غلامهای او را با کرف و زور آینه می‌بایست در

ماهی شش دفعه تعمیر این قیدل خرابی ها را بنمایند حالیه دائماً مشغول این کارند و غالباً طعمه حملات و غارت سارقین میشوند در این موضوع نیز بدولت ایران اظهارات سخت نموده ام « چارلز مارلینگ »

(نمره ۱۳۰)

تلگراف مستر مارلینگ بسرا دوا ردگری واصله ۱۸ ژویه

از قلهك ۱۸ ژویه ۱۹۱۰

راجع بتلگراف ۸ ژویه خودم

عدم امنیت کلیه طرق روی باز دیاد است و راه پورتهای واصله از همدان مشعرتند که آفتشاش عظیمی در این شهر بروز کرده از طرف دولت هیچ اقدامی نشده و نخواهد شد مگر اینکه بوسیله تهدید شدیدی مجبور شوند قواء و اهتمامات خود را از دسته بندی و دسایس حزبی منصرف نموده و بموض مصروف و متوجه انتظام مملکت نمایند و من پیشنهاد میکنم که اجازت دهید بطوریکه در مراسله مورخه ۲ ژویه خود اشارت کردم بدولت ایران
 اخطار کنم

(نمره ۱۳۱)

تلگراف سرادوار دگری بستر مارلینک

وزارتخارجه ۲۲ ژوئیه ۱۹۱۰

عیل دارم که عقاید و نظریات شما را در موضوع پیشنهاد ذیل
بعد از شور با وزیر مختار روس - انم که پس از دانستن عقاید شما
انرا بدولت روس تکلیف - ضیاع نامیم

تصور میکنم شما نیز امید بر اینکه امید چندانی نیست
که دولت ایران بصرافت طبع از دولتین تقاضای استقراض بنمایند
نظر باینکه اگر وجهی دست نیابند وضع مملکت بدتر شاه
و امید کمی حواله بدیود که ارفع غمگسالت یرن عموم آ و جنوب
ن خصوصاً بشود عقیده من آنست که دولتین سبقت کرده و
متفقاً بدولت ایران تنون نمایند که ضرر ۴۰۰۰۰۰ لیره بدون
شرایط دیگر - سوا تمین محاسبات امن و آرتیب آدیه دین)
بان دولت قرض دهند ممکن است که ضمناً دولت ایران گفته
شود که این - اعدت و دادنی رجه این عیال و اصداید است که
عام ان بمصرف ده تنایر نیت و مراجع در آتیم ادره - ایه

مملکت رسانده خواهد شد

(نمره ۱۳۲)

تلگراف مستر مارایونک پسر ادوارد گری (واصله ۲۴ ژوئیه)

طهران ۲۴ ژوئیه ۱۹۱۰

راجع بتلگراف مورخه ۱۸ ژوئیه خودم

بازارها مشغول باز شدن است جمعیتی که در مسجد بودند بنا بر وعده که بانها برای دستگیری و مجازات قائمین سید عبدالله داده شده است مشغول متفرق شدن اند بعلاوه مذکور و مشهور است که سفارت روس تهدید نموده که اگر در ظرف سه روز کسب و تجارت شروع نشود قسطنطنیون قزوین طهران را اشغال خواهد نمود این فشار و تهدید نیز باعث تفرقه اجماع گردید ولی یقین است که چنین تهدید را از طرف سفارت کرده نشده ولی این فاصله برای ارائه دادن و نیوت بعضی تمهیدات بی باکانه احرار ملیون مثال خبری است (به بطرز زیری دروغ اطلاع داده شد)

(نمره ۱۳۳)

تلگراف مستر مارایونک پسر ادوارد گری (واصله ۲۴ ژوئیه)

قلمك ۲۴ ژويه ۱۹۱۰

راجع بتلکراف جنابالی مورخه ۲۴ ژويه

دولت ایران محققاً احتمال نگیرد که فعلاً از دولتین تقاضای قرض بنماید. اما در خصوص پیشنهاد جنابالی که دولتین متفقاً تکلیف دادن قرض بدولت ایران بنمایند رأی من اینست که چنین اقدامی از طرف ما این عقیده را که احرار ملیون هم خود داشته و هم این مردم انتشار میدهند که دولتین در این نقشه و تدبیر اند که دست دولت ایران را از حیث معاملات مالیه بکلی به بند اند تصدیق و مستحکم خواهد نمود. این مسئله بر دولت ایران بخوبی معلوم است که دولتین حاضرند بدون هیچ شرط پلتیکی قرض بدهند

ولی از اثر انتشارات عقاب، ما برمی که مصالح مملکت خود را فدای سوء ظن بی اساس خودشان نسبت بمنظورات دولتین مینمایند تولید این امیدواری شده که ممکن است پولی با شرایط خیلی سهل تحصیل نمایند و این امیدواری واهی است که مانع میشود دولت ایران تقاضای مساعدت و قرض از دولتین بنماید

کمان میکنم خزانه دولت ایران فعلاً در چنان ضیق و عسرتی است که اگر پولی هم بان دولت داده شود مبلغ خیلی خیلی ازان بعصرف اعاده نظم رساننده خواهد شد و حالیه دادن فرضه

..... لیره کفایت نخواهد کرد

(نمره ۱۳۴)

تلگراف مستر مارلینک بسراوداگری (واضاه ۲۶ ژویه)

طهران ۲۶ ژویه ۱۹۱۰

دبروز هیئت وزرای جدید تشکیل شد مستوفی الممالک
رئیس الوزرای بدون پرتوی یعنی (وزارتخانه معین) حسینقلی
خان نواب وزیر امور خارجه فرمائشما وزیر داخله حکیم الملك
وزیر مالیه

عمیده رئیس الوزرا را ممکن است معتدل فرض و محسوب کرد
وزیر خارجه و وزیر عالیه از فرقه احرار ملیون اند عضویت
فرمائشما در کابینه دلالت دارد بر اینکه ملیون آگاه بوده اند
که اگر تمام کابینه را از حزب خودشان تشکیل میدادند در ممالکت
نفوذ و اهمیتی نمیداشت

(نمره ۱۳۵)

تلفات مستر مارلینگ بسراد وارد گری واصله ۲۷ ژوئیه

تلفات ۲۸ ژوئیه ۱۹۱۰

بنابر اطلاعی که از کمیل نایب قونسلگری دولت اعلیحضرتی
از کرمانشاه رسیده از اثر نشر عقاید ضدروس قونسلگری روس
در خطر عظیم است سربازهای ایرانی دومرتبه بطرف نایب
قونسل روس در خانه اش تیر انداخته اند قزاقهای روس
مستحفظ قونسلگری نمیتوانند از قونسلخانه بیرون بیایند و یا
ایشان در گوچه ها پدیدار شوند

نظام السلطنه از ویس قونسل مزبور عذر خواهی نموده و
همه قسم اطمینانات و تائید داده اند ولی بنظر نمی آید که بتواند
حکم و اقتدار خود را نسبت باهالی اجرا و اعمال نماید ضمناً
مستر ناکس برای اعاده نظام و امنیت مشغول اظهارات و اقدامات
مؤکد است

بسیو پاکارسکی هم اطلاعات نظیر اخبار فوق از ویس
قونسل روس رسیده جز اینکه واقعه تیر اندازی در آن راپورت

داده نشده وزیر مختار متارالیه در اینجا مشغول اقدامات
قویه است و به پترزبورغ نیز ارائه طریق نموده که از اردوی
قزوين پنجاه نفر قزاق اعزام شده بمسئولین قونسولگری
کرمانشاه افزوده شود

(نمره ۱۳۶)

تلگراف سرادواردگری بسرا نیکاسن

وزارت خارجه ۲۸ ژوئیه ۱۹۱۰

بنا بر اطلاعات اخیر واصله از طهران اغتشاشات در
تمام مملکت خاصه در جنوب موجود و در کمال سرعت
مشغول ازدیاد و انتشار است و تا زیر نتیجه این اوضاع بزودی
يك هرج و مرج کاملی خواهد شد موارد اغتشاش من باب مثل
قراوان اند مثلاً سرقت يك قافله بزرگ عندی در راه بین یزد
و مشهد و اضرار و خسارت دائمی اساسه گریزانهای افغان
نسبت بمخطوط تلگراف هند و اروپا در سیستان و فرار ماهورین
اداره از دست آنها به رباط و دو فقره سرقت پست در نزدیکی
قم مورد حمله و غارت شدن جمعی مستخدمین اداره تلگراف

هند و اروپا بدست اشخاص مسلحه در هفت میلی شرق طهران
 و شرارت و تعدیات نایب حسین مروف که در ماه ژون از راه
 بین اصفهان و طهران سابقاً نیت کرده و همچنین و منع ناگوار
 راه بین اصفهان و بوشهر که از ابتدای ورود وزیر مختار تاجمال
 هیچ علامت بهبودی در آن ملاحظه نشود و چنانچه شماستحضرید
 مدتی مدید تقریباً غیر قابل - برور بوده و خسارت عمده بر تجارت
 ما وارد آورده است علاوه بر آنها چند فقره سرقت در مجاورت
 شهرهای اصفهان و کرمانشاه واقع شده و شهر کرمانشاه بطوری
 مورد تهدید ابل کله شده بود که حکومت محل ملنجی بقونسول
 گریهای انگلیس و روس شده است که چون خدایه مشارالیه اسباب
 و وسایل مقاومت را ندارد آنها را خالت و نصیحت کرده و ایلات را
 از تهاجم بشهر منصرف و ممنوع دارند
 بنظر من مطلوب است که دواین متهمان اظهاری بدولت
 ایران بنمایند و توجه و اید دولت را باین وضع ناآرام طری
 و شوارع مطوف سازند
 خواهشمندم در وضع اینها ملاحظه فرمایید و امری را ملاحظه

و در صلاحیت اخطار متفق بدوات ایران اصرار و تأکید نمائید

(نمره ۱۳۷)

تلگراف مستر. راینک بسرا دوردگری (واسله ۲۹ ژویه)

از قلهک ۲۹ ژویه ۱۹۱۰

در تعقیب تلگراف من مورخه ۲۸ ژویه اینک از کفیل ویس
قونسولگری کرمانشاه خبر رسید قسمتی از فوج سرباز هائی را
که بویس قونسولگری روس تملیک کرده بودند حکومت خلع
المنحه نموده و وضع آرام تر و بهتر است بمسیو پاکاوسکی نیز
دایریتی نظیر آن دیده است

(نمره ۱۳۸)

تلگراف سرانیاکسن بسرا دوردگری (واسله ۲۹ ژویه)

اربطرزبورغ ۲۹ ژویه ۱۹۱۰

امروز مسیو ایزواکی، احوالات مرده و یادداشتی که حاوی
پیشنهاد جناب عالی شد، جبهه در آکران مورخه ۲۸ ژویه بود
بایشان دادم جناب معتمد و عده فرستادند که بزودی جواب
بمن بدهند. مسیو ایزواکی تهران داشت که طلاعات واصله

از کرمانشاه بهتر و رضایت بخش تر از سابق اند حکمران محفل
در خلع اسلحه سر بازان عاصی موفق شده و آنها را از شهر بیرون
کرده است

(نمره ۱۳۹)

تلگراف مستر مارلینگ بسرا دواردگری (واصله ۳۱ ژوئیه)

از قلهک ۳۱ ژوئیه ۱۹۱۰

راجع وضع کرمانشاه

راپورت امروز ویس فونسول دولت اعلیحضرتی مبنی بر آن
است که وضع اینجا خیلی آرام تر است
مسیر باکلو سکی بدولت متبوعه خود اطلاع داده که افزودن
بر عده مستحفظ فونسولگری شاید لزوم پیدا نکند . منشاء
اعتشاش ظاهرآ از این قرار بوده که یک سر باز ایرانی در هنگام شب
از دیوار بالا رفته که داخل باغ و عمارت فونسولگری روس
بشود یکی از قزاق های روس که مشغول کشیک بوده او را
تیر زده است

(نمره ۱۴۰)

تلگراف مستر مارلینگ بسر دواردگری (واصله ۱ اوت)

طهران اول اوت ۱۹۱۰

راجع تلگراف من مورخه ۳۱ ژویه

وضع کرمانشاه خیلی بهتر است قزاقها می روسی که از

تاریخ ۲۴ ژویه در شهر ظاهر نبودند مجدداً آزادانه در کردند

بدون اینکه اتفاق - وئی رخ دهد

(نمره ۱۴۱)

مراسله مستر مارلینگ بسر دواردگری ۱ واصله ۲ اوت)

از قلهک ۴ ژویه ۱۹۱۰

« آقا » سردر آمد وزیر جنگ در تاریخ ۲۷ ماه گذشته در

موقی سکه سیات عدوی از اثر تهیجات ملیون و بعثت وقایع

چرگر و تبریر فرق العاده بر ضد روس بوده بدیدن من آمدند

وازمین سوال کردند که وضع را چه طور می یابید من در جواب

جناب معظم اظهار داشتم که بخارده کتان خبیر و بصیر متحیر اند

که آیا دوا سوره س، انکی بر تعریفات بهیجات خصمانه را که در

طهران بر ضد او بر تباب می نمایند خواهد تحمل نمود و اما من

نمی‌توانیم حقیقت فوق‌العاده این مردم را بفهمیم یا ثابت و ثابتند استمدراك
 و استدلال کنند که چون دولت ایران از داشتن رابطه با روس
 ناگزیر است البته خیر و مستحسن است که از روابط دوستانه
 و حسنه باشند و با آنها اقتدری مدرک اند که تصور می‌کنند که بایک
 دولت عظیمی که فقط قوای مساحه آن معادل آنک تمام جمعیت
 ایران است می‌توانند ستیزه نمایند ، و بدبختانه دولت بموض
 جلوگیری از داد و فریاد مضر این فرقه ساکت ایستاده و تماشا
 میکند که در افکار عمومی نیز سرایت نماید

چرا وزیر امور خارجه که وظیفه مخصوص او تولید و استحکام
 مناسبات حسنه بین دولت ایران و دول همجوار است در مجلس
 ملی برضد این مبارزت ملیون پرتست نمی‌نماید من هرگز در صورت
 مذاکرات مجلس ندیده‌ام ؟ حتی در یک مورد منفردی برضد
 این تحریکات و تمیجات - . . . . . است قدر صدائی بلند میکند
 و ناخدی که اطلاع حاصل کردیم روش و روابط خارجه ایران
 بکلی بدست کمیون وزارت امور خارجه مجلس تفریض
 شده است

از يك كمپوني كه هرگز با سفارت روس يا سفارت انگليس ملاقات و معاشرت نكرده بلكه از مابكلى كناره جسته و بادهای بسته بنچيال خود نشسته و شايد از اثر تعدادات موهومه خود را بمحالت عصباني در می آورند چگونه ممكن است اميد داشت كه يك مسئله راجع بروس را بنظر انصاف و بي غرضي ملاحظه نمايند گویا همیشه باید گفتگوهای تقارامیز و وقایع ناگوار بین روس و ایران موجود باشد . وعده زیادی از مردم كه با اصطلاح سیارند و ملیت آنها مشكوك یا ذوجتبتین است این وجود كدورت مابین را حتمی و واجب کرده اند . لهذا خیلی لازم است كه برای تحقیق و تحقیف ان گفتگوها از هر جد و جهد و اهتدای مضایقه نشود و جناب آقای سردار اسعد میتوانند مطمئن باشند كه اگر این قبیل مشاجرات و گفتگوها را بهوض انكه تفویض بنظر و عقیده يك كمپون غیر مسؤل مفروض بنمایند بگذارند بین سفارت روس و يك وزیر امور خارجه لایقی حل و قطع شود یقیناً روابط بین ایران و روس در كمال سرمت دوستانه خواهد گردید سردار اسعد وعده داد كه خود را حامی و عشوق مسلك صالح امیزتری

نسبت بروس بنماید ولی اظهار داشت که مانع بزرگ
 نیل باین مقصود همانا اقامت طولانی قشون روس است
 در ایران من در جواب از جناب ایشان سوال کردم
 که چرا دولت ایران باظهار سه هفته قبل وزیر مختار روس
 راجع بداخل مذاکره شدن در خصوص شرایط عودت قشون
 روس جوابی نداده جناب ایشان جواب دادند که علت بجران
 کابینه بوده و خواستند بعضی شکایات و تظلمات دولت ایران را
 نسبت بروس اظهار دارند ولی من این حکایت محنت سرائی را
 قطع کرده و گفتم شما آنچه را که من باین سعی و تفصیل نمی
 کردم الان تکرار و تذکار مینمائید باین معنی که بموض آنکه
 مستقیماً نزد سفیر روس که همیشه حاضر است جناب عالی را
 باین ضمیر و روش صلح آمیزی بپذیرد بروید و زحمت مذاکره
 مطالب را بخود بدهید در اذین شکایت از زحمات و تمذیبات
 وارده بر ایران مبالغه و حکایت سرائی ننمائید جناب عالی فقط
 شکایت و حکایت باین طرف را می شنوید و اگر زحمت مذاکره
 مطالب را با سفارت روس بعهده گیرید ملاحظه خواهید کرد که

در اکثر موارد تنازع مثل واقعه تبریز ایرانیها الا قل بقدر روسها
مسؤل و مأخوذ بوده اند

و اما دولت روس من میتوانم بجناب عالی اطمینان کامل بدهم
که کمتر از ما خواهان «ناسبات دو ستانه» با دولت ایران نیست
و اپورت این مذاکره را مبادرت کرده «طولاً شرح دادم نظر
باینکه رفتار و مساک دولت ایران را در مورد مسائل راجع بروس
تا حدی بصحت و دقت میتوان از آن درك نمود

« بنده . . . چارلز مارلینک »

(نمره ۱۴۲)

مراسله مستر مارلینک پس ادوارد کری واصله ۲ اوت

از قلهك ۱۲ ژوئیه ۱۹۱۰

« اقا » در تلگراف مورخه ۳۰ ماه گذشته خودم با نهایت
توقیر اطلاع دادم که اغتشاش و طغیان مهمی در ولایت کرمانشاه
بروز کرده داود خان ریاست ایل کاهر با هزار و هشتصد
سوار بجای دشت که پنج فرسخی شهر است نزول نموده و اظهار
امید نموده که ترتیب و قرار امور ایل خود را با حکمران بدهد

نظر باینکه وضع لرستان اهمیت و وضاعت پیدا کرده و سردار اکرم بین ایلات انجا اتحادی تشکیل داده و کرمانشاه و همدان را تهدید مینمایند کفیل قونسلگری انگلیس با معیت هم کار روسی خود لر و صلاحیت عودت و عزیمت داود خان و کلهر را از نزدیکی بهر بجهت آن متذکر گردیدند جناب معظم جواب دادند که امیسوارم و را متقاعد نمیم که در ظرف چند روز حرکت نماید و اگر بنیت خود موفق نگرددیدم مداخله یا وساطت قونسلها را تقاضا خواهم نمود بنا بر این من و وزیر مختار روس قونسلها تعلیمات فرستادیم که در صورت تقاضای نظام السلطنه بهود و اهتمام خود را کار بزنند و در صورت لزوم داود خان را ملاقات نمایند

لیکن حکومت تویلی بهونسلها بجهت و با سواره های سنجابی مطیع خود در تاریخ ۲۸ بطرف داود خان حمله برده است علاوه بر اینکه با زوی خود موفق شده و نتوانست داود خان را متقاعد نماید . اما شکست خورد و ایلات ریاد بشهر عقب نشستند اسرار آن داود خان بقونسل

ها چنین اطلاع داد (نظر باینکه حکومت بدون جهت بر من هجوم برده از دولتین استمداد و استعانت مینمایم که مسائل متذاع فیہ مابین و اتسویه نمایند من حاضریم که هر پیش نهاد و تکلیفی را که دولتین بنمایند قبول کنم و بالاخره تقاضای ملاقاتی با حکمران مینمایم) . ضمناً جناب حکمران بدون اینکه مذاکرات جدیدی با قونسولها بنمایند علائمی بروز دادند که مشخصاً دلالت بر اراده ایشان بر تجدید اقدام عاجل بی تأملی مینمود و قونسولها برای جلوگیری از مخاطرات چنین قدمی تکلیف کردند که قرار اصلاح مابین باینطور داده شود که داود خان عقب مانده مالیات را بدهد و تمامات خود را بحدود ناحیه و منطقه خود محدود نماید

مسیو پکوسکی و من بقونسولها اجازه دادیم که نظام السلطنه را از مکتوب داود خان مستحضر سازند و بشرط موافقت جناب ایشان قرار صلح را با داود خان بکنارند و اگر بعلت امتناع نظام السلطنه از قبول مساعدت قونسول اروم پیدا کرد داود خان نصیحت نمایند که مطیع اوامر دولت شود

از دولت ایران مطابق مفاد تلگراف ۳۰ ماه گذشته جنابالی
تقاضای اقدامات کردم و دولت بن چنین اطلاع دادند که داود
خان انقیاد و اطاعت خود را نسبت باوامر دولت مرکزی اظهار
داشته است اطلاعات اخیر من مشمر بر این اند که مشار الیه
بقدر ۱۵ میل از شهر کرمانشاه دور تر شده است

بنده . . . . . چارلز مارلینگ

(نمره ۱۴۳)

مراسله مستر مارلینگ بسراحدگردگری (واصله ۲ اوت)

قلهك ۱۲ ژویه ۱۹۱۰

« اقا » بعد از نوشتن مشروح ۲ ژویه راپورتیائی که ازقونسول
ژنرال دولت اعلیحضرتی مقیم اصفهان رسیده حاکی بر آنند که
اوضاع امور در راهائی که از شیراز و اهواز منتهی بشهر اصفهان
میشوند هر روزه بدتر میشود و مستر گراهام بالاخره اینطور
بیان کرده که (محاورت اصفهان ممرض نهب و غارت سارقین
فشقی است)

نظر باینکه ارسال مراسله بوذیر امور خارجه و ابلاغ اظهارات

شاهی بوزیر داخله یا وزیر جنگ بکلی بی فایده اند چه که مراسله
 را وزیر خارجه بکمیسیون خارجه مجلس ارجاع خواهد کرد و در
 مقابل اظهارات شاهی از قبیل وعده های ایفان شده خواهند داد
 لهذا بنظر من لازم گردید که طریقه دیگری برای جلب توجه
 دولت بزوم اعاده انتظام اتخاذ نمایم بنا بر این چنانچه در تلگراف
 مورخه ۸ ژویه اطلاع دادم عباسقلیخان نواب را تعلیمات دادم
 که در جلسه اتیه وزراء اجازه دخول حاصل نموده و بان هیئت
 بنور وضوح بجهت آنکه دولت اعلیحضرتی انگلیس یدش از این
 نمیتواند تمطیل نماید تجارت خود را تحمل نماید

یاد داشت عباسقلیخان را که شرح ملاقات و مذاکرات خود را
 با هیئت وزراء در موقی که مستشار الدوله رئیس مجلس هم
 حضور داشته حاوی است نیز لفاً ایفاد میدارم از قرار معلوم
 عباسقلیخان این مسئله را در وقت خود را با فطانت زیادی انجام داده
 و امیدنی دارم که اثرات مستحسنه حاصل شده باشد اگر چه بنظر
 یتیم میشاید که هیئت وزراء فعلاً تفصل خواهند شد ولی
 شاید ان اثرات از خواطر جانشین های آنها بکلی محو و معدوم نشود

همدالك این مسئله نزد من محرز و یقین است که دولت ایران اعم
 از اینکه اعضاء و اولیاء آن هر کس باشد هیچ اقدامی نخواهد کرد
 مگر اینکه در تحت فشار سختی آورده شوند نه اینست که اولیاء
 امور نتوانند کاری انجام دهند بلکه اگر وسایل و ترتیبات عهد قدیم
 را بکار بزنند انجام مقصود در حدود و حیزت قدرت آنها است ولی
 میل و حسیات عمومی مجلس بر ضد بکار زدن آن وسایل است بلکه
 با استخدام اشخاصی که در عهد سابق تجربیات تحصیل کرده و آن
 طریقه را بخوبی و با اطمینان از نتیجه میتوانند بکار بزنند
 بیشتر مخالفند

با وجود مرتب فوق اگر کابینه جدیدی فعلاً میبود ممکن بود
 بر تمام مشکلات فایز بد و بی دستاورد نمایان باشد و مشغول
 و مستغرق مشاجرات و مناقشات داخلی شود و شد که نمیتواند
 عطف توجه بمصالح و خیرات مردم و نمایندگان آنها و حصار
 جدی بطوری نشود که در این راه بر عدالت آن تکامل
 نماید همان حال تسامح را در مورد دستپاچه‌سازان و آنگاه
 مشهود خواهد داشت

در تاریخ دهم راپورت تلگرافی از مستر گراهام واصل گردید که همانروز مفاد آنرا تلگرافاً بجناب عالی اطلاع دادم راپورت مزبور حکایت میکرد که بسبب حضور ۲۰۰ یا سیصد نفر قشقاتی در شهر و خیال حرکت حکمران با یک قسمت از استعداد محلی در مردم اضطراب و توحشی حادث گردیده

نظر بدانکه هیئت وزراء مجدداً استعفا کرده اند فوراً از معاونین وزارتخانههای داخله و خارجه تلگرافاً تقاضا نمودم که اقدامات جدی برای حفظ انتظام و امنیت اصفهان بعمل آورند و در همان روز بعد از ظهر بملاقات مستشار الدوله رفته بودم در موضوع وضع رقت انگیز ولایات جنوبی در نهایت جدیت با ایشان صحبت داشتم معزی الیه وعده دادند که برای اعاده امنیت نمودن خود را بکار بزنند

« بنده چارلز مارلینگ »

(موقوفه در فرم ۱۴۳)

یادداشت عباسقلی خان

بنا بر تعلیمات مستر مارلینگ دیروز بشهر رفتم که در موضوع عدم امنیت جنوب ایران که همواره روی باز دپاد است با هیئت

وزراء صحبت نخایم رئیس الوزراء را در عمارت پارلمان یافتیم بجناب ایشان اطلاع دادم که از طرف شارژدافر دولت اعلیٰحضرتی انگلستان برای اظهار بعضی مطالب بنکابینه وزراء آمده ام جناب معظم مرا داخل اطاقی کردند که سایر وزراء هم نشسته بودند بعد از تبادل تعارفات معمولی اجازه خواستم که مراسلاتی را که شارژدافر معزی الیه بوزارت خارجه ایران راجع باوضاع ناکوار نوشته است برای هیئت محترم بنخوانم باوجود امتناع آنها ازاستماع و اظهار اینکه مراسلات را سابقاً دیده ایم من شروع بنخواندن مراسله اخیر مستر مارلینک مورخه ۶ ژویه نمودم جناب رئیس الوزراء اظهار داشتند که اگر اوضاع ولایات شمالی را باسال گذشته قیاس نمائید ملاحظه خواهید کرد که امسال چه قدر بهتر شده مع وجود ذلک سفارتین روس و انگلیس همیشه از کوچکترین گفتگو ولو آنکه بین دو نفر افراد باشد اظهار شکایت مینمایند من در جواب گفتم که اوضاع شمالی هر چه هست بوده باشد ولی وضع جنوب که پیوسته تجار و کپانیهای انگلیس که با ایران معامله و تجارت دارند از تزیید عدم امنیت آن بدولت اعلیٰحضرتی

فرمان خود دادند براه و مورد صحیح بکار نهند بلکه بعضی اوقات برای منافع و مصلحت شخصی استعمال مینمایند ولی در اینکه این مسئله در مورد فرما تهرمای قطبیه فارس صدق میکند با خیر البته هیئت دوات بهتر میتواند تمیز دهد

در خصوص اغتشاش نزدیکی کرمانشاه کابینه بمن اطلاع دادند که داود خان تلکرافاً اطاعت خود را نسبت با و امر دوات اظهار داشته و دیگر تشویش و نگرانی برای امنیت خارجی ها در آن شهر نیست « عباسقلی »

۸ ژوئیه ۱۹۱۰

(شماره ۱۴۴)

مراسله مستر مارلینک بسرا دوا رد کری واصله ۴ اوت

فلوک ۱۵ ژوئیه ۱۹۱۰

« افا » خلاصه ماهیانه وقایع مهمه را که در چهار هفته گذشته در ایران اتفاق افتاده با کمال افتخار تقاً ارسال میدارم « بنده چارلز مارلینک »

« ماهنامه درنگ » ۱۴۴

خلاصه وقایع ایران در چهار هفته لغایب ۱۵ ژوئیه ۱۹۱۰

« طهران »

کمی بعد از استعفای رئیس مجلس که در تاریخ ۷ ژوئیه بود کابینه متفصل گردید و در تاریخ ۱۴ سپهبدار و سردار احمد بسمت عمایندگی مجلس انتخاب شدند و در همان موقع مستوفی الممالک اعلام داشت که نایب السلطنه ایشان را مامور فرموده اند که کابینه جدید را تشکیل نمایند

در تاریخ اول ژوئیه پیرم خان و سردار بهادر از اذربایجان وارد طهران شدند و یک عده اسرانی که در مسافرت وارد و گشی اذربایجان دستگیر نموده اند با خود آوردند

(مجلس)

در تاریخ ۱۴ ژوئن اجازات و شرایط استقراض داخلی در مجلس قرائت و تصویب شد مبلغ آن یک میلیون لیره و مرابجه آن صد هفت و ترتیب آدیه آن در دست قسط سالیانه و محل تأمین و ضمانت آن عایدات املاک خالصه و نذکره مقرر گردیده است

در جلسه ۱۶ ژون تجدید کمترات مسیو مرنارد باژیکی رئیس کمركات را برای مدت چهار سال از قرار سالی پنجاه هزار فرانك تصویب نمودند لیکن یکی از وکلا موقع را منقتم شمرده نطق سختی بر علیه مرنارد نمود

در جلسه ۲۱ ژون واپورت وزارت جنگ و کمسیون بودجه در خصوص خرید سی هزار تفنگ از طرح جدید قرائت شد بالاخره قرار بر این شد که سه نفر مأمور شوند که اروپا رفته و در آن باب تحقیقات نمایند

در ۲۳ ژون کمسیون انتخاب شد که در محاسبات وادارت ملیه تفتیش نماید ولی چنین معلوم میشود که مقصود تفتیش و رسیدگی محاسبات اداره کمرك است

در تاریخ ۲۵ ژون واپورت کمسیون بودجه در خصوص پیشنهاد وزارت داخله برای خرید پنجاه هزار موزر قرائت شد تفتیش شده این موقع را غنیمت شمرده و نطق مفصلي در تنقید هشی و مسلك دولت انشاء نمود و خطر گذراندن و تصویب این قبیل پیشنهادات منفرد را قبل از تقدیم بودجه کل بمجلس متذکر گردید

جلسه ۲۹ ژون بواسطه تردد و سر پیچی یکی از نمایندگان نسبت
 بامر رئیس و تعرض و خارج شدن رئیس از مجلس برای اجرای
 حکم خود جالب توجه است این واقعه مینماید که تهور و محبوبیت
 رئیس خیلی رو با انحطاط است

معزی الیه همیشه سعی و جاهد بوده که کابینه را لا اقل در
 جلسات علنی از حملات حفظ و حمایت نماید ولی در تاریخ ۲ ژو به
 دیگر نتوانست از نمایندگان جلوگیری نماید چنانچه شیخ اسماعیل
 هشترودی ابتدا شرحی از مذاکرات خود با بعضی وزراء راجع
 برفتار دولت روس نموده و بالاخره از بیاناتش چنین استنباط
 میشد که مجلس بطوری نسبت بوزراء رنجیده و بی میل است که
 اگر از تمهیدات و اسباب چینی های آنها نترسند فوراً رای عدم
 اعتماد خواهند داد در تعقیب این نطق که فتح باب این قبیل نطقهای
 پرتنقید را در مجلس عمومی نمود جمعی دیگر از وکلا بهمان مفاد
 و منظور نطقی و نقادی نمودند

در این مجلس اجازه مرخصی سه ماهه به تقی زاده تصویب شد
 باعث این تقاضا از طرف تقی زاده آن شده که علمای نجف تلکرافاتی

به نیابت سلطنت و هیئت وزراء و مجلس کرده و در اخراج مشار
 الیه از مجلس نظر بتمايلات و همایند بی دینی و انقلاب طلبی که بتنا
 بر معروف داراست تأکیدات نموده بودند ولی معزی الیه هنوز
 حرکت نکرده

چون بعضیها باین صدد بودند وکیل الرعایا را که بوزارت مالیه
 کمک میکرد و مذاکرات راجع بقرار داد ضرابخانه دولتی و راجع
 به تثبیت قروض جاریه را از طرف دولت با بایک شاهنشاهی بخونی
 انجام داد بی اعتبار و خفیف نمایند. لهذا کمیونی انتخاب شد که
 بحساب اعانه مجبوری که مشار الیه از ظل السلطان و دیگران
 جمع اواری نموده رسیده کی نمایند. در جلسه دوم شهر حال کمیون
 راپورت خود را در این موضوع قرائت نمود و وکیل الرعایا
 نطقی کرد

در تاریخ ۵ ژوئیه در مجلس حملات سخت دیگر بوزراء کرده
 شد و در تاریخ ۷ مستشارالدوله رئیس مجلس از مقام ریاست استعفا
 داد و مجلس بدون مباحثه و تنقید استعفای ایشان را پذیرفت
 و ذکاء الملك بجای ایشان بریاست انتخاب گردید

در تاریخ ۱۱ ژوئیه سپهدار و سردار اسعد در مجلس حضور داشتند و بجای وکلای مستعفی بر طبق قانون انتخابات با اکثریت آراء بسمت نماینده کی مات انتخاب شدند . مستوفی الممالک بمجلس چنین اعلام داشتند **که** والا حضرت نایب السلطنه مرا مأه ور کرده اند که کابینه تشکیل نمایم و امیدوارم که بزودی کامیاب شوم و کابینه خود را بمجلس معرفی نمایم

سپهدار و سردار اسعد هر دو با بیانات پسندیده نطق کرده و نماینده کان خدمات و ورود خودشان را در يك سال قبل یاد اوری نموده و مجلس را از بی طرفی و بی غرضی خود مطمئن ساخته و وعده کردند **که** مات را در کار و مشکلاتی که در پیش دارد تقویت و خدمت گذاری نمایند این بیانات را مجلس با فریاد تحسین پذیرفت

﴿ تبریز ﴾

اوضاع آذربایجان در این مدت بطور عادی بوده است

﴿ رشت ﴾

اردوی دولت در تحت فرمان سردار بهادر و پیرم که مأه ور اردبیل

بودند در اواسط ماه ژون از اینجا گذشته بطرف طهران رفته
 پنجاه نفر اسرا همراه داشتند که از جمله آنها امیر عشایر سرکرده
 معروف بوده است

﴿ مشهد ﴾

وضع این ایالت کم‌کان آرام است ولی ترتیب دیره کردن امور
 خیلی نواقص دارد یکی از مواردی ترتیبی زیاد شدن دارات دولتی
 است در صورتی که مأمورین آنها وظایف و حدود مسئولیت خود
 را ابدأ نمیدانند انجمن ایالتی همیشگی است که هیچ نفوذ و وسایلی
 ندارند و میتوان گفت که اختیار و اقتدار آنها در امور سیاسی ایالت
 صفر است

﴿ سیستان ﴾

ارامی و سکونت در ولایت کما سبق موجود است ولی اسلحه
 گریز نهایی فغانی باعث ناامنی راه سیستان و کوه ملک سیاه شده
 اند مالیات را مأمورین کمرک جمع‌آوری مینمایند و بجزر و وارد
 صندوق میشود. ریش سفیدن دعوات از تعدیات حکومت اداره
 کمرک تشکیلات سخت مینمایند و میکوبند اسلحه‌های بجهت

بهبودی احوالشان نشود تاگزیر بیکی از قواسم و لختانها ملتجی خواهند شد و اگر باز مقصود حاصل نشد بجزاک افغان جلای وطن خواهند نمود

در مدت ماه ژون قباچچیهای افغانی مکرر خط تلگراف بین دهانه و کوه ملک سیاه را قطع و مزاحمت نموده اند و در اواخر همان ماه قافله از اسلحه قباچی با یکصد و بیست و پنج نفر افغانی در نقطه بلوچ اب برده اند کمان چنان برفت که این آخرین قافله موسم قباچاق است ولی باز راپورت رسید که در تاریخ ۱۱ ژویه قافله دیگری در نزدیکی بمپه ر برده است

در اوایل ژون دسته از قباچچیهای افغان در گردی چاه خانه مأمور کمرک و راحت کاد انگلیسها را غارت کرده از قافله آنها شامل ۵۰۰ تن ششصد شتر و ده که حمل آلتها اسلحه بوده و یکصد و پنجاه نفر اشخاص مسلح هم در داشته اند تجار پیرچند اقدام نموده اند که مال التجاره های خود را در کوه ملک سیاه توقیف نمایند تا راه امن گردد

با وجود همه قسم مراسلات و پیغامات ادارات ایران هیچ

اقدامی برای جلوگیری

وضع شهر اصفا

میشود ولی معلوم

ژون راه ها امن بو

شیراز و اهواز و

بوده و چندین دز

الوار مرتکب بود

چنانچه پستم را غار

دزدیها در راه

شهر اصفهان مسا

قشقهائیها بوده اند

مایل نیست که در

بنا را اطلاعات

برای ملاقات مش

ضرر قشعائی در -

تانی نکرده است

ن

مانده انجمن ولایتی مرتباً منعقد

تانی انجام بدهد در مدت نیمه اول

تانی از قرار راه پورت راه های

منتهی باصفهان پیشوند مغشوش

است سرعت راه سلطان آباد را

زوغارت گری زیادی کرده اند

دین شهر را کشته اند

در نساطی که بیش از سی میل از

شده و ظاهرآ مرتکب تمام آنها

ت که بختیاری است بحسب ظاهر

گند

لدوله در قمشه است واقانور الله

یقنه است ضمناً قریب دو بیست

جمع آمده اند ولی دولت ایران

اظهار میدارد که حرکت قشائها هیچ موجب تشویش و اضطراب نیست

در تاریخ ۱۳ ژویه مستر گراهام تاکرافا راپورت داده است که چند قافله در روز دوازدهم و سیزدهم بدون هیچ آسیبی وارد اصفهان شدند و از طرف صوات الدوله نیز رسوالمائی بشهر آمده اند

در راه طهران گاه گاهی متعرض به پست شده اند و این مسئله را بجمعی نایب حسین کاشی نسبت میدهند خود نایب حسین پس از آنکه برای قشون ساخلو کاشان کمک رسید از اینجا خارج شده و قشون دولت او را تمهید و حمله نموده و او و هزار کسانش را مقتول و ۱۶ هزار را دستگیر کردند در تاریخ ۱۱ ژویه در نزدیکی خفرادهای نایب حسین پست طهران را زده و سه نفر مسافر بختیار را قتل رسانده و چهارده رأس اسب چارخانه را غارت کردند

« برده »

شهر آرام و خالی از اغتشاش بوده ولی از طرف اهالی نسبت

بموردینی که از طهران برای گذاشتن مالیات به بعضی اشیاء از قبیل
 ترپاک و هیزم آمده اند مخالفت زیادی شده زیرا که بر این اجناس
 خود حکومت قبلاً مالیات بسته است حکومت اگر خود باطلتاً
 باعث و بانی این ضدیت نبوده باشد ولی ظاهراً مؤید آنست
 مأمورین مزبور مسئله را رجوع بطهران کرده اند در نائین نیز
 اهمتایی برای وضع این عوارض کرده شد ولی اینجا هم منجر
 بهیچان گردید و اجماعی از اهالی بتلکرافخانه انگلیس رفته و از
 حکومت عنای رفع تعدی کرده اند مسئله راجع بطهران گردید
 و مالیات ترپاک فعلاً بدون زحمت جمع آوری میشود

وضع راه عمای اغتشاس است ولی بواسطه اشتهاارات اغراو
 امیز راجع بیک دزدی که در نزدیکی رفسنجان واقع شده
 و کاربها را نسبت بامنیت راه کرمان شوش و مضطرب نموده
 است یک قافله پول نقره متعلق به بانک شاهنشاهی بسلاطت وارد
 کرمان شده است

در مسئله خانه موقوفه زردشتیها در خلاصه
 ماهیانه سابق راپورت دادم به تظلمات آنها از طهران

جواب منع رضایت بخشی داده نشد. علاوه بر این مورد
 موارد عدیده دیگر بوده است که مسلمانان در صحت و
 اعتبار قرار نامه ها و اجاره نامه ها و غیره زردشتیان تشکیک
 و تردید مینمایند

﴿ کرمان ﴾

وضع کلیه این ایالت منقوش و نظر باینکه مأمورین محلی از
 حفظ نظم عاجزند هیچ یک از طرق را نمیتوان بطور یقین
 امن خواند

قرنسول دولت اعلیٰ حضرتی را عقیده بر آنست الحال **هکه**
قوام الملک حرکت کرده است امید ببهودی در اوضاع نیست
 و زود سردار جنگ ممکن است از آن خراب ببخشد و احتمال
 نبرود در تمام ایالت وسیع فوراً اعاده نظم نماید در تاریخ ۱۵
 ژویه یک دسته پانصد نفره سارقین فارسی سیرجان را احاطه
 نموده مشغول جدال بوده اند همان دسته یک پست را سرق
 کرده و تمام مکاتبات را سوخته اند اهالی رفسنجان بی اندازه
 در وحشت اند

● شیراز ●

در اوضاع عمومی فارس هیچ بهبودی مشهود نیست. فرمانفرمای ایالت ظاهراً بی‌کفایت است ابتداءً برای تضعیف قوای صولت الدوله قوامیها و ضمیمه الدوله را بکار انداخته و بی‌حالیه مدائن رفقای اولیه خود را رنجانده و شاید بعدها باز با صولت الدوله منافقت نماید ضمناً تا اندازهٔ اقتدار صولت الدوله را اعاده داده است و فقط راههای تجارتی که در آنها تردد قوافل باصفهان و بوشهر شده است همانتهائی هستند که صولت الدوله در دایر بودن آنها اصرار داشته و برای حفظ آنها مستحفظین تهیه مینماید زقرار را پورت خود صولت الدوله در قمشه که در جزو حاکم اصفهان است میباشد

تا هنگامی که حکومت کافی لایق رای فارس معین نشده است -
چندنی نخواهد آمد که در اوضاع آن ایالت بهبودی حاصل بشود

(خلیج فارس)

(بوشهر)

دریا یکی حکمران در او اسطرون هنوز در بندر عباس بوده

انجمن ولایتی بوشهر تقریباً معدوم است فقط دو نفر از شش نفر
منتخبین هنوز در بوشهر اند و مسئله تجدید انتخابات راجع بظهران
شده است

در مدت ماه مه و ژوئن نزدیک زیادی در خصوص امنیت
یا عدم امنیت راه شیراز و همچنین در اینکه از چه راهی باید
ذهاب و ایاب نمود در بین مردم بوده است در قسمت اخیر ماه
مه معاون جراح دولتی انگلیس موسوم به « کلی » بسلامت
به شیراز سفر نمود صوات الدوله اسباب تامین عبور او را فراهم
نمود در تاریخ ۵ ژوئن در بوشهر را پورت داده شد که صوات الدوله
بیکای زر و سالی تنکستانی تکراراً خبر داده که قوافل در اتیه راه
فیر، زاباد را بکار خواهند برد و رئیس « شارالیه ر » مسؤل امنیت
و سلاحتی قوافل در « وقعی » که در خاک و ساهان او میگذرند نموده
است این سرکرده تنکستانی مزبور که موسوم به « زابرخزر »
است از قرار راپورت ۸۰۰ ایله بفرماندهای جدید فارس داده
است بدین امید که قوافل را اجازه دهند از حوزه حکومتی او بگذرند
و همچنین اختیار بندو (دلوار را) که مرکز قاج قحین کمرک است باو

واگذار نمایند

(ضمیمه)

« سلطان آباد »

در تاریخ ۲۶ ژوئن الوار بر وجود پست را در نزدیکی راه چره
سرفت نموده و پنج نفر از مسافریین را مقتول و هفت نفر که دو
طفل جزو آنها بود مجروح نمودند به چنین سه واس اسب را زخمی
کرده اند و از قرار مذکور سابقین هنوز در همان نزدیکی موجودند

« کرمانشاه »

پستی آه در تاریخ ۲۳ ژوئن از کرمانشاه بطرف طهران حرکت
نمود در نزدیکی دولت آباد سرفت شد و همچنین پست طهران
که بایستی در تاریخ ۲۷ وارد کرمانشاه شود در نقطه سرخابه آه بین
سلطان آباد و قم است دزد زده در هر دو مورد گویا دزدها از الوار
بوده اند

« همدان »

در تاریخ ۱۳ ژوئیه بازارها برای ضدیت و پرتست بمالیات
و عوارض جدید بسته شد و بیم ظهور اغتشاشات می رود مستدوق

دار بانك روس كه خود روسی است مورد توهین و سوء رفتار
از طرف اهالی شده است

(نمره ۱۴۵)

تلگراف مستر مارلینك بسر ادوارد گری (واصله ۲ اوت)

از قلهك ۲ اوت ۱۹۱۰

يك منسوبی از تقي زاده را ديروز عصر مجاهدین بقتل رسانده اند
در صورتی كه خود مشارالیه قبلاً از طهران حركت كرده است
این واقعه در نظرها انتقامی است كه در مقابل قتل اقا سيد عبدالله
كشیده شده است در صبح همان روز دو قتل دیگر نیز واقع
شده از نتیجه این اتفاقات دولت تصمیم عزم نمود كه تمام مجاهدین
و سایر تروریست ها را خلع اسلحه نماید اقدامات و حرکاتی كه
برای انجام این مقصود لازم خواهد بود بمشورت پالكنيك بریكاد
فراق گردد خواهد شد و محتمل است فردا با همدستی و كمك
بریكاد فراق اقدامات تهریه بعمل آید . مجاهدین ممكن است
مقاومت و مخالفت نمایند ولی خوف آن نمیرود كه بی نظمی و اغتشاش
در شهر حادث شود

(نمره ۱۴۶)

تلگراف مستر مارلینگ بسرا دوادگری (واصله ۳ اوت)

طهران ۳ اوت ۱۹۱۰

راجع بتلگراف ۳ اوت من دولت تصمیم نموده که خلع اسلحه

مجاهدین را دو روز تعویق بیاندازد

شب گذشته بعضی مجاهدین داخل خانه وزیر امور خارجه

شده اند ولی معزی الیه منزل نبوده است

(نمره ۱۴۷)

مراسله مستر ایبرن بسرا دوادگری (واصله ۴ اوت)

از بطرز مورخ ۱۱ ژوئیه ۱۹۱۰

« اقا » با کمال افتخار سواد یادداشتی را که بمسیو ایزولسکی

ارسال داشته و در تحت آن نظریات دولت اعلیحضرتی انگلستان

را راجع بشرايط استقراض اظهاریه دولت ایران بیان نموده ام

لغاً تقدیم میدارم (بنده هیو ایبرن)

(ملفوفه در نمره ۱۴۷)

یادداشت مستر ایبرن بمسیو ایزولسکی

ارسال داشته و در تحت آن نظریات دولت اعلیٰ حضرتی انگلستان
 را راجع بشرایط استقراض اظهاریه دولت ایران بیاق نموده ام
 لفاً تقدیم میدارم « بنده هیو ایرن »

(ملفوفه در غره ۱۴۷)

یادداشت مستر ایرن بمسیو ایزواسکی

راجع به یادداشت وزارت خارجه امپراطوری مورخه ۳ (۱۶)
 ذون اینک سفارت کبرای دولت انگلیس با کمال توقیر با اطلاع از
 وزارتخانه معظم میرساند که دولت اعلیٰ حضرتی انگلستان موافقت
 مینمایند بر اینکه اگر دولت ایران تقاضای قرضه از دولتین بنماید
 آن تقاضا را قبول و اجابت نمایند و محل تأمین آنرا از کلیه عایدات
 کمرکات شمال و جنوب مقرر دارند مشروط باین شرط که هیچ
 رشته از عایدات جنوب بمصرف قرضه جدید رسانده نشوند مگر
 اینکه قبلاً تعهدات راجع بقرض هندوستان و قروض بانک
 شاهنشاهی را کاملاً ادا کرده باشند و همچنین محاسبات پرداخت
 اقساط استهلاك و منافع قروض سابقه و قروض جدید را جدا
 جدا و به ترتیب نگاهدارند

دوات اعلیٰ حضرتی نیز کاملاً حاضر است که ضدیت دوات
امپراطوری را نسبت بازادی حمل نقره بایران یعنی معافیت حقوق
کمرکی ان تأیید نماید و بهیچنین با دولت امپراطوری در این نظر
ورای شریک است که تعیین و انتخاب موقع مساعد برای اظهار
بدولت ایران که دولتین در دادن مبلغ منظوره حاضر اند تفویض
برای وسیله د و نماینده مقیم طهران بشود

پطرزبوغ ۲۰ ژون (۳ ژویه) ۱۹۱۰

(نمره ۱۴۸)

تلگراف مستر مارلینک بسرا دواردگری (واصله ۵ اوت)

طهران ۵ اوت ۱۹۱۰

راجع بتلگراف مورخه ۳ اوت من

دولت اعلانی صادر و منتشر نموده و اشخاصی که بدون حق و
اجازه حمل اسلحه مینمایند دعوت نموده که در ظرف ۴۸ ساعت
اسلحه خود را تسلیم نمایند ولی تا چه اندازه این حکم را اطاعت
خواهند کرد معلوم نیست و دوات در موقع و وضعیتی نیست که
بتواند انرا جبراً اجرائ نماید زیرا که بقوای بختیاری نمیتوانند اطمینانی

و اعتماد داشته باشند و از بریکاد قزاق فقط چهارصد نفر جنگی
در طهران موجود است

مجاهدین بدو حزب تقسیم شده اند اول حزب و دسته که بنا
بر معروف اسباب قتل سید عبد الله شده اند دوم دسته که منسوب
تقی زاده را کشته و چنین مینمایند که برای انجام تقاضا و تشفی مردم
مجازات قاتلین اقا سید عبد الله را در نظر و عهده دارند . رؤسای
این دسته اخیر ستار خان و باقر خان اند

این دسته دیروز مجلس و مجمعی منعقد کرده و در آن مجمع مصمم
شدند که تا تقاضای های مبنی آنها را که عمده و اهم آن انفصال کابینه
است اجابت و انجام نکند اسلحه را تسلیم ننمایند

(نمره ۱۴۹)

تلگراف ستر مارلینگ بسراودادگری (واصله ۷ اوت)

طهران ۷ اوت ۱۹۱۰

راجع بتلگراف ۵ اوت من

ستار خان بایک عده معتنابه از مجاهدین و بعضی دیگر در باغ

اتابک متصل بسفارت جای گرفته و از تسلیم اسلحه امتناع دارند

تا اینکه حقوق عقب مانده ~~حکومت~~ میگویند طلب گارند بانها
داده شود

قوای دولت با چند عراده توپهای کوچک آنها را احاطه نموده
اند ولکن با وجود آنکه مهلت و وعده‌ای که برای تسلیم اسلحه
معین شده بود امروز صبح منقضی شد باز دولت ظاهر آمیترسد
اقدام نماید

از رئیس بریکاد خواسته اند که استعداد و کمک بدون توپ
بفرستد ولی مشارالیه کلیتاً پیش از سیصد و بیست نفر نمیتواند
آماده نماید - شهر آرام است و قشون بسیار خوب رفتار مینمایند
(نمره ۱۵۰)

تلگراف مستر ماراینک بسراحدگردگری (واصله ۷ اوت)

طهران ۷ اوت ۱۹۱۰

در ساعت ۲ و ۲۰ دقیقه بعد از ظهر شلیک و تیر اندازی غیر
مرتب شروع شد و هنوز مداومت مینمایند

اناشه نظامی سفارت در شهر مشغول حفظ و مواظبت سفارت
خانه است

(نمره ۱۵۱)

تلکراف مستر مارلینک بسرادواردگری (واصله ۸ اوت)

طهران ۸ اوت ۱۹۱۰

راجع بتلکراف ۷ اوت من دیشب عباهدین تسلیم شدند و

ستارخان زخم برداشته است . شهر مجد کمال ساکت و منظم است

(نمره ۱۵۲)

مراسله سرادواردگری به مستر ایرن

وزارتخارجه انگلیس ۸ اوت ۱۹۱۰

د اقا ، در تلکراف خودم مورخه ۲۸ شهر ماضی از سرانیکاسن

خواهش نمودم که بدولت روس پیشنهاد نماید که بنمایندگان

دولتین در طهران تعلیمات فرستاده شود که در خصوص عدم

امنیت طرق تجارقی ایرن متفقاً بدولت ایران اخبارات سخت

وجدی بنمایند

اینک سوادمراسله را که از شارژ دافردولت اعلیحضرتی مقیم

طهران رسیده و اوضاع ناگواریرا که مستلزم چنین اقدامی از

طرف ما شده شرح میدهد لفاً ایقاد میدارم مشاورالیه چنین ارائه

طریق مینماید که بدوات ایران اخطار شود که اگر تا آخر سپتامبر
اعاده نظام در طرق تجارتي ننمایند خود دولت اعلیحضرتی انگلیس
انجام این امر را بعهده خواهد گرفت

من اگر اه دارم که دولت اعلیحضرتی را باندازه که پیش
نهاد شده دوچار مسلك و پلتیک مداخله نمایم ولی ترجیح
میدهم که ابتداء اصرار در این امر نمایم که بتوسط هشت یاده
تفر از صاحب منصبان قشون هند که حکومت هندوستان بمنوان
امانت بدولت ایران بدهد قوه امنیه مرکب از هزار الی هزار و
دویست نفر گرفته و مشق داده شوند بدان امید که این اقدام
برای حصول مقصود کافی خواهد بود لہذا از شما خواهش میکنم
که طرح این نقشه و مقصود و منظور را بدولت روس تشریح
عموده و پیش نهاد نمایند که در موطنی که اخطار مندرجه در
تلگراف فوق الذکر بدولت ایران میشود هر دو نمایندہ باید در
قبولاندن آن بدوات ایران اصرار و تاکید نمایند

« بنده . . . ادوارد کری »

تنگراف مستر مارلینک بسرا در ادگری واصله ۹ اوت

طهران ۹ اوت ۱۹۱۰

راجع بتاگراف من مورخه هشتم اوت - تلفات طرفین از
 قرار مذکور از طرف قشون دولت هفت نفر مقتول و بیست و سه
 نفر مجروح - از طرف مجاهدین ۱۸ نفر مقتول و ۴۰ نفر مجروحند
 بموض آنکه سیصد قبضه تفنگ چنانچه انتظار میرفت بدست
 آید کمتر از ۷۰ قبضه در پارک بدست آمده است چنین مذکور
 است که بقیه در دریاچه عمیق پارک انداخته شده اند ولی تو میباید
 و خبر دیگر اینست که بختباریها در مدت شب بقیه تفنگ ها را
 برده اند

از سایر نقاط شهر که در این تعداد تفنگ اسلیم ۱۱۵ و معلوم
 نیست که مسئله خلع اسلحه بجزئی و گامیابی انجام شده باشد
 بختباریها در پارک و چند خانه محاور کمی غارت کردند از جمله
 آنها خانه مسیو اسپرئوف و پروسی شاه است که غارت شده ولی
 خسارات او چندان زیاد نبوده است

وزیر خارجه از من میخواهد که در کمیسیون بفرستید

و بازارها در يك قسمت از روز بسته بودند

(نمره ۱۵۴)

تلگراف مستر ايرن بسرادواردگري واصله ۱۵ اوت

از پترزبورغ ۱۵ اوت ۱۹۱۰

كفيل وزارت امور خارجه اظهار مي دارد كه به پيشنهادات جناب
عالي مندرجه در مراسله هشتم شهر حال راجع باعاده انضمام در
طرق جنوبي ايران مانع و عايبى نمى بينند ولي ميل دارد قبل از اينكه
جواب قطعى در اين موضوع بدهد راي و نظريات وزير مختار
روس مقيم طهران را كسب نمايد چنانچه براى همين مقصود بمسيو
پاكوسكى تلگراف نموده است

(نمره ۱۵۵)

تلگراف مستر ايرن بسرادواردگري واصله ۲۳ اوت

از پترزبورغ ۲۲ اوت ۱۹۱۰

واسع بتلگراف من مورخه ۱۵ اوت - ياد داشتى از كفيل
وزارت خارجه دولت امپراطورى رسيده حاكي بر اينكه بوزير مختار
روس مقيم طهران تعليلات داده شده كه باهم كار انگليس خود در

اظهارات نسبت بدولت ایران راجع بعدم امنیت بعضی راه‌های
تجارتی شرکت نمایند

وزیر خارجه در تشکیل قوه در تحت فرمان صاحب‌منصبان هندی
شبهه به بریکاد قزاق مانعی نمی‌بینند

از اطلاعاتیکه اخیراً بدست آمده عقیده دولت روس بر آنست
که اگر بدولت ایران بموضع دو ماه سه ماه مهلت برای اعاده انتظام داده
شود بهتر و پست‌دهنده تر است مخصوصاً نظر باینکه عملاً قریب
فرمانروای جدید برای ایالت فارس معین و معرفی خواهد شد

(۱۵۶ ع ۱)

تلگراف سر جرج و کلی بسراحد و ردگری (واصله ۲۴ اوت)
از قلهک ۲۴ اوت ۱۹۱۰

راجع بتلگراف مستر ایرن مورخه ۲۴ اوت
من موافقم بر اینکه رای اعاده نظم بدولت ایران سه ماه مهلت
داده شود

کمان میکنم که عزم دولت بر این است که عین الدوله را بجای
ظفر السلطنه ایالت فارس امور نماید و تا حدی که من میتوانم

تشخیص بدهم تعیین این ایالت آتیه خوشی را وعده میدهد
 اخطار پیشنهادیه راجع به طرق جنوبی در موقعی که در لندن
 از من کسب رأی و مشورت نمودند در نظرم آمد و هنوز در
 صلاحیت چنین اقدام را مستح ولی اگر با این اخطار پولی بدولت
 ایران داده نمیشود بنظر من صلاح و مقتضی است که عیال آنها را
 بعهده تعویفی بیندازیم

کابینه فعلیه آتیه خوش نشان میدهد . و چنین اعلام داشته
 اند که اعاده نظم از وظایف و اقدامات اولیه آنها خواهد بود
 (عمره ۱۵۷)

تلگراف سرادوار دگری بمستر ایرون

وزارت خارجه انگلیس ۲۷ اوت ۱۹۱۰

راجع بتلگراف سر جرج بارکلی مورخه ۲۴ اوت

بدولت روس اطلاع دهید که من با عقیده سر جرج بارکلی
 همراه و موافقم که اخطار منظوره تا یک مدتی به تعویق
 انداخته شود

(عمره ۱۵۸)

مراسله مستر مارلینک بسرا دواردگری (واصله ۲۹ اوت

قلهک ۷ اوت ۱۹۱۰

« اقا » سواد مشروحه که از کفیل قونسولگری دولت فنیمه
 مأمور کرمانشاهان رسیده و در آن اغتشاشاتی که جدیداً در آنجا
 بروز کرده و همچنین اقداماتی را که خود مشارالیه برای تقویت
 و تأیید همکار روس خود کرده است تفصیل داده با کمال افتخار
 لها تقدیم میدارم

بعقیده من مستر « ناکس » کفایت و درایت قابل تمجیدی
 در یک موقع مشکلی بروز داده و من کلیه اقدامات او را در این
 موضوع کاملاً تحسین و تصدیق نمودم و وزیر مختار روس نیز شفاهاً
 اظهار قدر شایسته از خدمات مستر ناکس نموده است

بنده . . . . . چارلز مارلینک

(ملفوفه در غره ۱۵۷)

مراسله مستر ناکس کفیل قونسولگری کرمانشاهان بسرا مارلینک

از کرمانشاهان ۲۸ ژوئیه ۱۹۱۰

با کمال افتخار راپورت میدهم که از صبح ۲۵ ژوئیه نمایش ها

و همپایان صبح شد روس بطهور پیوست در شب بیست و سیم
یکی از سربازهای فوج کردند در باغ فونسلخانۀ روس نیز خورد
قبل از این سربازهای اردوی حکومتی اتصالاً بقصد دزدیدن
میوه در شب داخل باغ می شدند و دو نفر از باغبان ها را زخم
زده بودند

این شخص مقتول در وحلہ اول مقارن نصف شب در نزدیکی
خانہ مسیو لیسوسکی دیده شدہ بود بمحض اینکہ او را فریاد
و تهدید نموده اند فرار نمود و یک ساعت بعد همان شخص
مراجعت نموده این مرتبہ هدف تیر شد

صبح روز بعد بیش از ۱۰۰ نفر از سربازهای همان فوج جلوی
خانہ فونسل روس آمده و هیچان و تمایش شدیدی نموده و فریاد
بلند بمسیو لیسوسکی و دولت متبوعه اش اهانت کرده و سنگها
انداخته اند

بمحض مشاهده اول علامت خطر تمام مستحفظین و مستخدمین
ایرانی فرار اختیار نموده و مسیو لیسوسکی را با دو نفر قزاق
روسی تنها گذارده اند

در موفقی که خود مسیو لیسوسکی در بالاخانه ظاهر شد یکی
از سربازها داخل باغ شده و با شمشکش بطرف او قراول رفت
یکی از قزاقهای روس سرباز را از عقب گرفته و باین جهت قراول
تفنگ منحرف شده و صدمه وارد نیارود فوراً پس از آن پیست
یا سی نهر از قزاقان ایرانی از طرف اردوی نظام السلطنه وارد
شده سربازها را متفرق نموده و آن سرباز خطاکار را تنبیه نمودند
و قبلاً در خانه حکومت توقیف است

کمی بعد مصمص الممالک رئیس سوار و رئیس قشوف و چندین
نهر از محترمین کشوری بانجامده که عذر خواهی نموده و وسایل
حفاظت و حراست فونسول را کاملاً فراهم نمایند قریب پنجاه نهر
قزاقهای ایرانی که ساخلو شهرند در باغ فونسولگری گذارده شده
اند و در هنگام شب سواران در اراضی و اطراف گردش میکردند
در ظرف این روز و روز بعد هیچ اغتشاشی بروز نکرد لیکن
دستجات کوچک سرباز گردی از در خانه فونسول می گذشتند
و فریاد و فحاشی و بدگوئی را بمسیو لیسوسکی بلند میکردند
عصر پیست و پنجم نظام السلطنه خود دیدن فونسول روس آمده

همه قسم معذرت خواسته و برای اتیه اطمینانات داده اند و هم چنین در همان روز وعده دادند که آن فوج را خلع نمایند مع وجود ذلك حکم آن مشارالیه بقونسول اخطار نمود که قزاقهای روسی فعلاً در گوشه ها ظاهر نشوند

صبح روز بعد مراسم از همکار روس من بمن رسید و در آن اظهار امیدواری نموده بودند که مسئله قریب بتسویه شدن است عصر همان روز من بدیدن ایشان رفته و دیدم که وضع سخت تر شده است باین طریقی که بعد از ظهر همان روز در موقعیکه قونسول با صاحب منصب مستحفظین که نظام السلطنه فرستاده بود در جلوی ایوان ایستاده بودند سه نفر از سران آن کردند از نجا عبور کرده و یکی از آنها تفنگ خود را بطرف او قرار داده است و قبل از اینکه تفنگ را خالی کند قزاقان ایرانی او را گرفته اند و اینک در توقیف است

علاوه بر این بعضی نمایندها و بدگوئی های دیگر در جلوی قونسولخانه کرده شده است - همکار روس من حالیه ظاهراً مصمم است صبحه اگر این اوضاع ناگوار فوراً خاتمه پذیرد

بی درنگ برای پروتست از کرامت شاه با مستحفظین خود عزیمت نماید من بجه ممکن بود برای انصراف او از این خیال آردم و حاضر شده و پیشنهاد کردم که تا رسیدن جواب دولت روس شخصاً و مستقلاً بقدر امکان بنظام الساطنه اعمال فشار و اصرار بنمایم که فوج کردند را فوراً خلع اسلحه نموده و استعداد جدیدی تهیه نمایند تا اینکه از حفظ امنیت و نظام عمومی اطمینان حاصل شود قونسول روس این پیشنهاد مرا بخوبی و امتنان پذیرفتند لهذا فدائاتی را که در نظر داشتم تا کرافاً بطهران اطلاع داده و روز بعد صبح زود مرسله نندی بحکمران نوشته و خلع اسلحه فوج کردند و حاضر کردن فوج جدید را جداً خواستار شدم و دایل این تفاضرا اینطور نوشتم که چون اغتشاش محل تجدیدی است که جان قونسول در خطر است من نیز هیچ وسیله و ضمانتی برای تأمین اتباع انگلیس نمیتوانم داشته باشم

در تعاقب مرسله من خود بهمراهی قزاقهای ایرانی که حکومت بصرافت طبع برای استحضار ظم فرستاده بودند بدین حکمران رفتم و در اثنا از صحبت ایشان گفتم که اگر جذب عالی

حاضر و مایلید که بامن یا یک اعتماد و صداقت و صفاتی مذکور و
 معامله نمائید و صلاح اندیشی من را همانطوریکه دوستانه داده
 میشود دوستانه بپذیرید ممکن است یک راه حلی برای این اوضاع
 ناگوار یافته شود پس از آن بجناب ایشان اطلاع دادم که قونسول
 روس مصمم بودند که بمحض تجدید پروز این اغتشاشات بعنوان
 پروتست از شهر خارج شوند و نتیجه این اقدام چه برای حکمران
 چه برای آتیه ایران وخیم خواهد بود

در مقابل و جواب این اظهارات جناب ایشان منکر شدند که
 توهمین و اطاله لسانی نسبت بقونسول یا بیدق روس وارد شده
 باشد و هم چنین جناب ایشان بایک عقیده ثابتی اظهار داشتند که
 هیچ سوء قصدی نسبت بجان قونسول نشده است

خوش بختانه من حکایتی را که همکار روس من به منشی باشی نظام
 السلطنه گفته بود و شب گذشته شنیده بودم کلامه بکلامه بخاطر داشته
 و برای جناب ایشان نقل و تکرار کردم ایشان را متوجه و متذکر
 ساختم که اقدامات خودشان نکذیب این اظهاراتشان را مینماید
 چنانچه برای رفع اغتشاشات اولیه قشون و استعداد فرستادند

و صاحب‌منصبان کشوری و لشکری را بذریعہ خواهی کسب ساختند
 به‌لاوه خود جناب ایشان از مسدود شدن راهی عذر خواهی نمودند
 و اخطار کردند که اگر چه در حال حاضر بی تردید قزاقها مأمون نیستند
 و دیگر آنکه جناب ایشان هم‌اکنون صبح اقدام غیر معمولی کرده
 و حده سوار برای استحضار من فرستاده اند پس از این استدلالات
 بطرز خیلی دوستانه از ایشان متنی نمودم که این حالت استقامت
 و رفتار را ترک نموده و با من بصافی و صداقت معامله نمایند ولی
 متأسفانه در جواب همان انکار جامد جدی را شنیدم حتی اینکه
 تکلیف نموده اند که محاسنی با من و مسیو لیسوسکی منعقد نمایند
 و از فرمانده سوارهایی که بقونسولخانه روس فرستاده اند در این
 خصوص تحقیقات و استنطاقات نمایند من در جواب ایشان اطمینان
 دادم که بین دو قونسولگری صداقت و یگانگی کامل موجود
 است و آن ابامی که یک حاکم ولایتی در ایران می‌توانست بوسیله
 تولید سوء ظن بین قونسولهای انگلیس و روس بقاصد خود تأیید
 کرد در گذشته است به‌لاوه گفتیم که من در اینجا برای تفتیش
 و تعیین حقایق و درستی همکارم نیامده‌ام بلکه آمده‌ام اجرایی

و طبقه حکومتی جناب عالی را که نسبت بنمایندگان و اتباع دولت
خارجیه دارید جداً بخواهم . لهذا جناب ایشان اطمینانات کامله
دادند که دسته ۲۰۰ نفره را که شخص مقتول جزو آن دسته بوده
فوراً خلع اسلحه کرده و در خصوص قیه فوج مثنوی اهتمام را
در خلع و انفصال آنها نموده و بدون تأخیر عرض آنها را
تهیه نمایند

پس از آن من مستقیماً نزد قونسول روس رفته و از وضع و حالت
حکومت ایشان را اکاهی دادم هم کار من فوراً صاحب منصب
مذکور را احضار نموده و مشار الیه در مقابل خواهش ما آنچه
واقع شده بود تماماً نقل کرده و مطالب مذکوره فوق را کاملاً
تصدیق نمود علاوه بر آن سربازهای قونسولخانه خودمان که از
همین فوج بودند در مقابل تحقیقات بی طرفانه میرزای قونسولگری
عین همان تفصیل را تصدیق نموده اند

عصر همان روز ۳ ساعت بعد از ظهر حکومت یکدسته از فوج
کرد را حقوق داده و خلع اسلحه کردند بعد از آن آنها را تحت
الحفظ از شهر خارج نمودند

دیگر پس از این اتمام یافت بحکومت اظهار می نموده ایم و منتظریم
که تعلیمات و دستور العمل شما در خصوص رفتار خود نسبت
بمحکمان برسد

امروز صبح جواب رسمی مراسله خود را دریافت نمودم نظام
السلطنه در این مراسله جوابیه اظهار میدارد که انتظام کامل موجود
است و هیچ توهین نسبت باتباع یا فونسلخانه روس وارد نشده
است ولی با وجود این انکار خلع اسلحه دسته سر باز کردند را
بمن اخبار میدهد و همچنین از خیال و نقشه خود در خصوص
خلع و گرفتن عوض بقیه فوج مرا آگاه می سازد . روی هم رفته
امروز وضع امیدبخش تر است ولیکن از وضع نه صحیح و حالت
مغایرت حکومت بنظر نمی آید که اوضاع کاملاً ترمیم و اصلاح
شوند و میترسم که واداشتن او بر اینکه دست از این انکارات
بی عقلانه لغو نکند غیر ممکن باشد گذشته از این مسئله نظام
السلطنه آنچه در قوه داشته با یک جلدی و جدیتی در خصوص
تهیه مستحفظ کافی برای فونسل روس انجام داده

احساسات ضد خارجه در عامه مشهود و معلوم است ولیکن کمان

اقدامات دولت در جمع و فریل این دولت قوی
استمال چندان عبود که دیگر استانی بر ضد فونسول روس
کرده شود

از دیروز بعد از ظهر سیم تلگراف مقطوع است تلگراف فوری
که عالی نتیجه ملاقات من بود دیروز ممکن نشد مخابره بشود
و که فونسول روس هنوز جوانی به تلگراف خود حاکم راپورت
تجدید اغتشاشات را داده بود دریافت نموده است

مسو لیسوسکی که در مدت این ۴۰ روزه گرفتار يك حالت
عصبانی دائمی بوده در تمام مدت با يك مدارا و ملایمتی رفتار نموده
در بعضی موارد مستحفظین خود را به اشکال زیاد از شلیك
کردن بطرف سربازهای بیرون جلوگیری نموده و در هیچ مورد
اقدام بی تأملی کرده نشده است بنده . . . . . ناکس

(شماره ۱۵۹)

مراسله مستر مارلینگ بسرا دواردگری (واصله ۲۹ اوت)

از قلهك ۱۶ اوت ۱۹۱۰

واقعه خلاصه وقایعی که در طهران و ولایات در مدت چهار

همته گذشته تمامی افتاده است با کمال الحاح تقاضای خود را
در اوضاع امور جنوب متأسفانه پیوسته با دوام مادی حاصل
نشده ولیکن در اواخر ماه گذشته در مدت خیلی امنیت راه بین
شیراز و اصفهان بهتر بوده است

راه بین اهواز و اصفهان حالیه با النسبه امن و منظم است
بدولت ایران پیوسته تأکید و اصرار کرده ام که برای اعاده
انتظام در فارس اقدامات مؤثره بکنند ولی بجز این کابینه سابق
و اشکالاتی که وزراء جدید را در طهران احاطه نموده تا کنون مانع
شده اند از اینکه کاری در این موضوع کرده شود لیکن امیدوارم
که عزل و احضار ظفر السلطنه از فارس که مکرر از عدم کفایت
او شکایت کرده ام علامت این باشد که دولت بالاخره تصمیم
نموده که این مسئله را جدآ مورد توجه قرار بدهد

(بنده . . . . . چارلز مارلینک)

(ملفوفه در شماره ۱۵۹)

خلاصه ماهیانه ایران در چهار هفته لغایت « ۱۱ » اوت ۱۹۱۰

(طهران)

سید هیدالله مجتهد معروف طهران که در تمام جنبش و جوشش
 و شروطه خواهی شرکت و دخالت عمده داشت ولی اسم و شهرت
 خوبی نداشت در شب شنبه ۱۶ ژوئیه بدست چند نفری که در
 پنهان داشتن هویت خودشان چندان اهمیتی نداشتند و متول
 مکر دید

قاتلین مزبوره از مجاهدین بوده اند و قتل بطور وضوح پلتیکی
 بوده و متصود مرعوب کردن فرقه که ایشان طرف دار و حامی
 آن فرقه محسوب میشدند بوده و با اینکه منظور خائنه دادن
 با سبب چینی هائی بوده که آقای مذکور بر ضد فرقه مبینی از ملیون
 می کردند

فرقه را که تقی زاده از مهم ترین و معروف ترین اعضاء است
 مسئول این قتل میدانند و کمی بعد از این اتفاق تقی زاده مجبور
 به خروج از مملکت گردید

ارتکاب این قتل در پای تخت هیجان فوق العاده حادث نموده
 و عده زیادی از تجار و دیگران در یکی از مسجدهای بزرگ
 طهران اجماع کرده و با اولیاء امور فشار می آورند که مقصرین را

دستگیر نمایند

در تاریخ ۲۵ ژوئیه کابینه جدید که با اشکال زیاد تشکیل شده توسط مستوفی الملک و رئیس الوزراء بمجلس معرفی شدند اعضاء کابینه مزبور از قرار ذیل است

وزیر داخله	فرمانفرما
وزیر خارجه	حسینعلی خان
وزیر مالیه	حکیم الملک
وزیر جنگ	قوام الساعنه
وزیر عدایه	دبیر الملک
وزیر پست و المکراف	اسدالله میرزا

در تاریخ غره همین ماه مجاهدین مرتکب جنایت دیگری گردیدند ولی این مرتبه مرتکبین از حزبی بودند که ظاهراً مخالف با ملیون انداند زیرا که یکی از مقتولین این واقعه میرزا علی محمد خان عمشیره زده تقی زاده بوده است این اتفاق بمنزله اتمه م قتل قاسمید عبدالله مجتهد ملاحظه و محسوس میشود

کابینه جدید بنا بر این اتفاقات ناگوار خلع اسلحه مجاهدینی را

که مسؤل این جنایات و عدم امنیت عمومی هستند، مقتضی و لازم دانست بذات علیهذا در تاریخ ۵ شهر حال اعلانی صادر و منتشر کرده و مجاهدین را دعوت و حکم بجناح اسلحه نمودند ولی آنها در جواب در تحت ریاست ستار خان معروف مدافع تبریز اتحاد کرده و در پارک اتابک مرحوم مجتمع شده و بمضی تقاضاها از دولت نمودند این وضع امور تا هفتم شهر حال باقی بود ولی در آن تاریخ دولت مصمم شد که قوای فهریه در مقابل آنها اعمال نمایند در دو ساعت و نیم بعد از ظهر هفتم شهر حال بین یک نفر مجاهد و چند مجتبیاری در پارک گفتگوئی شده و بیکدیگر نیرانداختند و این مسئله سبب شد که بین پیروان ستار خان و قشون دولت جنک و جدال شروع شود قشون دولت توپها را به نقاطی که مشرف بر دیوارهای پارک و در نزدیکی سفارت دولت اعلیحضرتی انگلیس واقع بود کشیده و نایره جدال و قتال اشتعال یافت و طرفین قورخانه زیادی مصرف کردند

بالاخره در هنگام شب قشون دولت در آن قسمتی از حصار پارک که روی سفارت فرانسه است مدخلی بدست آورده از آن مدخل